

## **Del 3**

# **TRE BRØDRE** **og en professionel ledelse**



## 22. Generationsskifte

### Tredje generation

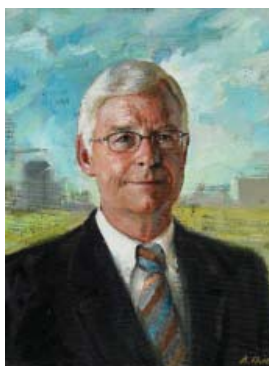
Da de tre Kornerup-brødre, Hans, Niels og Jens i 1960'erne og 1970'erne blev ansat i firmaet, stod det klart, at EK også i tredje generation ville fortsætte som et familieejet og familiekontrolleret firma. Ofte møder man betegnelsen ”spreaderne” om tredje generation i familiedynastier på grund af de mange eksempler på, at netop dén har sat familieformuen eller virksomheden over styr. Årsagen kan være ukyndighed og inkompetence eller strid om kontrol over formuen og ledelse af virksomheden.

Det skete ikke i Kornerup'ernes tilfælde – tværtimod. I stedet fortsatte EK med at være en både levedygtig og fremgangsrig virksomhed i en periode, der ikke mindst i 1990'erne var præget af krise og en betydelig turbulens inden for den danske byggebranche, hvor mange hæderkronede virksomheder måtte dreje nøglen om eller blev overtaget af udenlandske koncerner, der begyndte at trænge ind på det danske marked. Medvirkende til, at EK ikke fik samme skæbne, var utvivlsomt, at Kornerup-familiens ejerskab blev kombineret med ansættelse af en administrerende direktør, der ikke tilhørte familien, samt en spredning af ejerskabet til en række nøglemedarbejdere.

Tredje generation i familiefirmaet EK bestod af Povl Kornerups fire sønner, der alle var født under og lige efter besættelsen, Søren den 10. april 1940, Niels den 24. marts 1942, Hans den 7. december 1943 og Jens den 9. oktober 1946. Ifølge håndværkertraditionen stod den ældste søn, Søren Kornerup, forrest til at overtage efter faderen. Det stod dog hurtigt klart, at det ikke ville blive tilfældet, da han valgte at emigrere til Canada, hvor han etablerede en kæde af møbelforretninger i British Columbia.

Derimod endte de tre øvrige brødre med at gå ind i firmaet. Det var imidlertid fra begyndelsen ikke klart, hvor mange – eller hvem – der skulle være med til at løfte arven efter Einar og Povl Kornerup: ”Far så selvfølgelig gerne, at vi videreførte firmaet,” fortæller Niels Kornerup og fortsætter: ”Men han lagde intet pres på os. Vi fik lov at vælge vores egen vej.” Jens Kornerup fortæller den samme historie, og det var da også ad vidt forskellige veje, de tre brødre kom ind i EK.

*Niels, Hans og Jens Kornerup  
malet af Alexander Thieme i 2006.*



*Niels Kornerup*



*Hans Kornerup*



*Jens Kornerup*

### **Niels Kornerup**

I første omgang lå det ikke i kortene, at Niels Kornerup skulle være med til at videreføre familiefirmaet. Han blev sproglig student og overvejede at læse litteratur og historie. Efter en danelsesrejse, der bragte ham til Californien, hvor han gik på college, foreslog faderen ham en uddannelse som murer – ligesom farfaderen – og sådan blev det. Niels Kornerup kom i murerlære i 1962 i et andet familieejt firma, A. Jespersen & Søn, der var blandt Danmarks største entreprenørfirmaer i begyndelsen af 1960'erne. Niels fik en af indehaverne, murermester Kai Kern Jespersen, som læremester og blev udlært som murer i 1965. Efter yderligere tre år blev han i 1968 bygningsingeniør fra Københavns Teknikum.

Herefter fulgte Niels håndværkertraditionen og drog ”på valsen” – om end i moderne udgave. Han tog først til Grønland, hvor han arbejdede som forundersøger for Grønlands Tekniske Organisation udlånt af det rådgivende ingeniørfirma, Bigum & Steenfos A/S. Derefter tog han til USA og siden til Canada, hvor han i 1970 fik arbejde i Vancouver i entreprenørfirmaet Frank Stanzl Construction Ltd. Det tegnede til en permanent bosættelse langt fra fædrelandet, men to år senere var der bud efter ham fra Danmark: ”Jeg havde den aftale med far, at hvis han kaldte, så vendte jeg hjem,” fortæller Niels Kornerup. Faderen var blevet syg, og selvom Niels havde mulighed for at købe sig ind i Frank Stanzls firma og med sine egne ord udsigt til ”en god karriere” i Canada, valgte han at tage hjem for at blive ansat i EK i 1972. Hans perspektiv var ikke nødvendigvis, at han skulle blive i faderens

firma, endsige overtage det. Han overvejede gentagne gange at vende tilbage til Canada, men endte med at blive i Danmark og blive medejer og direktør efter faderens død.

### **Hans Kornerup**

I modsætning til Niels og Jens var Hans Kornerup målrettet, når det gjaldt om at gå ind i faderens firma. Efter en matematisk studentereksamen fortsatte han på Danmarks Tekniske Højskole, hvorfra han blev civilingeniør. Herefter arbejdede han i det rådgivende ingeniørfirma, Bigum & Steenfos A/S, før han sidst i 1960'erne indtrådte i EK.

Hans Kornerup blev oplært fra bunden, idet han gik vejen fra Tilbudsafdelingen til at blive byggepladsingeniør på bl.a. Brydes Allé og Storno. I 1974/75 blev han chef for Stål- og Metalafdelingen, hvor han arbejdede sammen med Arly Sennensvald. Hans Kornerup engagerede sig desuden i organisatorisk arbejde og var bl.a. med til at etablere brancheforeningen, Metalsektionen, under Entreprenørforeningen i 1984. Efter faderens død i 1985 blev Hans Kornerup direktør i ejendomsselskaberne i Initus-koncernen.

### **Jens Kornerup**

Også Jens Kornerup var rundt om Canada – endda i flere omgange. I 1964 kom han i lære som bygningsnedker i det familieejede firma, Chr. Nielsen & Søn, hvor han bl.a. arbejdede fire måneder i Sverige. Læretiden blev i 1968 afsluttet med svendeprøven, der blev bestået med bronzemedalje, hvorefter han søgte ind på Københavns Teknikum. Arbejdet i Sverige havde imidlertid skabt ”en trang til at se noget andet,” som han selv udtrykker det – og lejligheden bød sig, da der var et års ventetid på at komme ind på Teknikum. Han drog derfor ”på valsen” til Canada, hvor han fik arbejde hos Frank Stanzl Construction Ltd. som tømrer.

Efter et år i Canada var Jens Kornerup tilbage i Danmark i 1969, hvor han påbegyndte studierne på Københavns Teknikum. Efter at have afsluttet uddannelsen som bygningsingeniør i 1973 arbejdede Jens som rådgivende ingeniør hos Lemming & Eriksson A/S. I 1975 tog han familien med til Canada, hvor han igen fik arbejde hos Frank Stanzl Construction i Vancouver – denne gang

*Rejsegilde på Korneruphus den 2.  
maj 1986.*



*Aftenbillede af Korneruphus i slut-  
ningen af november 1986.*





*Et sugende kig op gennem en trap-  
peskakt på Paul Bergsøes Vej 18.*

som ingeniør. Jens Kornerup var rejst til Canada sammen med en anden dansk familie, og det trak op til et permanent ophold. Men efter to år besluttede Jens og familie sig for at vende hjem.

Jens Kornerup vendte hjem til et land og et EK i økonomisk krise. Der var derfor ikke umiddelbart plads til Jens i EK, og han måtte søge arbejde andetsteds, inden han kunne begynde i EK's tilbudsafdeling. Siden kom han ud i marken, først på byggeriet af vandværket i Endrup siden på et boligbyggeri på Harsdorffsvej. Ligesom sine to brødre blev Jens Kornerup efterhånden medejer og efter faderens død direktør i ejendomskoncernen. Sidst i 1980'erne overtog han administrationen af ejendomsselskaberne.

## **Ejerskab og ledelse**

Én ting var imidlertid at indsluse de tre brødre i virksomheden – en anden at afklare og tilrettelægge deres fremtidige rolle og ledelsesmæssige funktioner efter faderens død, samtidig med at også Bangs fremtidige position blev sikret. Det blev ordnet i forbindelse med en omlægning af ejerskabs- og selskabsstrukturen.

I 1983 havde entreprenørfirmaet genvundet sin egenkapital efter 1970'ernes krise, så samarbejdsaftalen med Einar Kornerup Invest A/S, der havde sikret entreprenørfirmaets overlevelse, var



*Bent A. Bang malet af Ulla Bille i 1996.*

ikke længere nødvendig. Da egenkapitalen i Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S i september 1983 androg ca. 5 mio. kr., motiverede det Povl Kornerup til at fortsætte med at forberede generationsskiftet og arbejde videre med at køre en professionel ledelse i stilling. Det skete i et nært samarbejde med Bang, der udkastede en plan for, hvordan sønnerne kunne få tilført kapital med henblik på en dag at overtage entreprenørfirmaet. Det var bl.a. skattelovgivningens ved generationsskifte og de store arveafgifter, der gjorde en sådan forberedelse nødvendig.

Planen blev gennemført i begyndelsen af 1980'erne og var skruet sådan sammen, at den samtidig virkede som et incitament for de ledende medarbejdere til at forblive i firmaet. Det skete bl.a. ved, at de renoveringsmodne ejendomme, som firmaet købte, blev placeret i anpartsselskaber, som ikke kun Kornerup-brødrene, men også Bang og de ledende medarbejdere blev medejere af – det gjaldt for Nørregade 41 og Høffdingsvej 29. Ejendommene blev sat i stand og solgt med en god fortjeneste.

På tilsvarende måde opførtes en nybygning i Pilestræde 53-61, som senere blev solgt til ejendomskoncernen. Arrangementerne skabte den nødvendige kapital til et generationsskifte – og mere til – og efter Povl Kornerups død i 1985 overtog de tre brødre Niels, Hans og Jens Kornerup grund og bygninger på Paul Bergsøes Vej 16-44 på en samejekontrakt.

Som et led i generationsskiftet oprettedes samme år et holdingselskab, EKH A/S, for Einar Kornerup Invest. Det skete ved, at aktiekapitalen i Einar Kornerup Invest blev solgt af Povl Kornerups bo til EKH A/S. Processen med ejerskiftet fuldførtes, da de to selskaber pr. 1. oktober 1988 fusionerede med EKH A/S som det fortsættende selskab – hvorved det selskab, som Povl Kornerup havde oprettet 25 år tidligere, var opløst.

Den plan, som Povl Kornerup og Bang var blevet enige om, når det gjaldt ledelsen af firmaet, indebar, at Bang i begyndelsen af 1980'erne også blev administrerende direktør i Einar Kornerup Invest A/S, og at han efter Povl Kornerups død i 1985 blev administrerende direktør i Initus A/S samt indtrådte i Povl Kornerups sted som koncernleder. Samtidig konstituerede bestyrelserne sig med advokat Svend Paludan-Müller som formand for Entreprenørfirmaet, Niels Kornerup som formand for Einar Kornerup Invest A/S og Hans Kornerup som formand for Initus A/S.



Når ordningen kunne lade sig gøre, var det ikke mindst fordi, at ingen af Kornerup-brødrene ”havde lyst til at være administrerende direktør,” som Niels Kornerup udtrykker det med tilføjelsen, at ”det jo kørte som i smør med Bang.” Jens Kornerup er enig og peger på, at ”Bang jo allerede havde demonstreret, at han havde talentet, og at det frem for alt handlede om, hvad der var bedst for firmaet.” På sin side gjorde Bang sig sine overvejelser om det usædvanlige at stå i spidsen for et firma, hvor de tre ejere indgik i ledelsen, men peger – som Kornerup-brødrene – på, at de alle kendte hinanden og ikke kun arbejdede godt sammen, men også omgikkes privat.

Samhørigheden til trods var det en usædvanlig konstruktion, der var blevet indført ved generationsskiftet. I det klassiske familieejede firma er medlemmer af stifterfamilien både ejere og øverste ledelse. Heroverfor står det klassiske aktieselskab, hvor ejerne er private aktionærer eller institutionelle investorer, der ikke indgår i den øverste, daglige ledelse – ejerskab og ledelse er adskilt. Med Bang som administrerende direktør, Kornerup-familien som ejere og brødrene som direktører på lavere niveau havde EK udviklet en mellemform mellem det familieejede firma og aktieselskabet.



*I 1986 udvidede EK for tredje gang Glostrup Bilcenter på Vallensbækvej i Brøndby.*



*Sideløbende med udvidelsen af Korneruphus udførte EK også en totalentreprise ved opførelse af kontor-, udstillings-, og lagerbygning for Thorengaard A/S på Paul Bergsøes Vej 8.*

*EK havde totalentreprisen på opførelsen af et nyt Scandic-Hotel på Roskildevej tæt ved EK's eget hovedsæde. Hotellet indviedes i 1988.*



I forlængelse af generationsskiftet og nyordningen gennemførtes desuden en ændring i selskabsstrukturen med fokus på at danne en ejendomskoncern. En lang række ejendomme, organiseret som selskaber helt eller delvist ejet af Kornerup-familien, lå samlet i de to selskaber Einar Kornerup Invest A/S og Initus A/S. Det havde sine historiske årsager, men fremstod som mere eller mindre tilfældigt og blev nu reorganiseret og placeret i Ejendomsaktieselskabet EKI, der rummede en række af de tidligere selvstændige ejendomsselskaber med navn efter adressen. Initus A/S fortsatte uændret som holdingselskab for ejendomsselskaberne.



*Mogens Elsmann, 1994.*

## **Ny generation af ingeniører og kommende ledere**

Baseret på kombinationen af en professionel ledelse og familieeje var EK styret uden om de faldgruber, som et klassisk familieejet firma kunne havne i – typisk et arvefølgeopgør. Samtidig var det en ordning, som hurtigt viste sig at være både gunstig og robust, og den blev derfor udbygget få år senere, da en række ledende medarbejdere kom med i ejerkredsen – herunder en gruppe ingeniører, der tidligt var udset til at være fremtidens ledere.

Samtidig med, at Povl Kornerups tre sønner gradvist kom ind i firmaet med henblik på videreførelse af firmaet som en familieejet

virksomhed, var Bang begyndt at køre en ny generation af ingeniører i stilling som kommende ledere. Hensigten var at sikre den ledelsesmæssige kontinuitet efter tredje generation af Kornerup-familien. Som fremtidens ledere skulle de ligesom alle nyansatte ingeniører igennem Tilbudsafdelingen i de første 3-6 måneder af deres ansættelse i entreprenørfirmaet for på den måde at få en introduktion til firmaet og et fundament for at komme videre ud på byggepladserne.

En af disse unge ingeniører var Mogens Elsmann. Han var akademiingeniør fra maskinlinjen og var blevet ansat hos Kornerup i 1969. Efter en omskoling startede han med at udregne tilbud i Tilbudsafdelingen. Fra begyndelsen af 1970'erne kom han med på byggeriet af Holmegårdsskolen og siden Egedalsskolen i Kokkedal.

En anden kommende leder var Gerner Lassen, der havde arbejdet som arbejdsmand hos Kornerup, mens han læste til tekni-kumingeniør og fortsatte i praktik i 1969-1970. Efter at være blevet ingeniør og ansat hos Kornerup blev hans første opgave en mangelgennemgang på byggeriet i Jersie Strand. Senere var Gerner Lassen med på byggeriet Majsmarken i Solrød. Efter en pause midt i 1970'erne blev han igen ansat hos EK og var bl.a. med på byggerierne af vandværket i Helsingør og vandtårnet ved Klostermosen samt flere renoveringsopgaver.

En tredje var Hans Christensen, der startede i praktik hos Kornerup i 1971, allerede mens han læste. Han arbejdede bl.a. med at kalkulere betonelementmontage og fortsatte i Tilbudsafdelingen gennem det meste af studietiden. Efter at have afsluttet studiet i 1976 blev han ansat hos Kornerup og fik sine første opgaver som byggepladsingeniør.

De tre kommende direktører havde således et solidt kendskab til firmaet i alle dets facetter, og efter generationsskiftet ved Povl Kornerups død blev de knyttet yderligere til firmaet, da de på en generalforsamling den 14. december 1987 blev medejere. Ideen var Niels Kornerups. Han forestillede sig en ordening, hvor de ledende medarbejdere kunne købe sig ind i entreprenørfirmaet, og mener i dag, at virksomhedens udvikling har bekræftet den positive betydning af arrangementet: ”Jeg tror, det har været en god idé på det rette tidspunkt. Det nye lag af ingeniører var kommet ind og blev på den måde motiveret til at blive. De sidder i dag som ledere.”



*Gerner Lassen, 1992.*



*Hans Christensen, 2003.*



*I 1987 udført EK beton-, murer-, tømrer- og snedkerarbejder samt smedekonstruktioner ved indretningen af et nyt forlystelsescenter i Scala på Axeltorv over for Tivoli.*

Bang stod for den praktiske side af sagen, der blev ordnet, således at Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S blev til selskabet 3 K Invest A/S, og aktiviteterne blev overført til et nyt Einar Kornerup A/S, hvorefter 3 K Invest A/S blev likvideret i en solvent likvidation, hvor alle fik deres penge. Det nye Einar Kornerup A/S blev etableret med A- og B-aktier, hvor A-aktierne udgjorde 51 pct., der blev ligeligt fordelt mellem de tre brødre. Samtidig fik A-aktierne 10 gange flere stemmer end B-aktierne, så aktiemajoriteten og magten helt entydigt lå hos familien. Bang fik 17 pct. B-aktier, mens de øvrige ledende funktionærer fik resten til deling. I en aktionæroverenskomst blev det bestemt, at medarbejderne skulle sælge deres portefølje til firmaet, hvis de forlod det.

Inddragelsen af de ledende medarbejdere som medejere var en afgørende nyskabelse, der videreførte og udbyggede en ejerskabs- og ledelsesstruktur, der sikrede firmaet mod de farer, der lå i de



*I 1986 fik EK betonentreprisen på en stor udvidelse af Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek på Nørre Allé. Biblioteket hørte under Københavns Universitet og er i dag fusioneret med Det Kgl. Bibliotek.*

klassiske former for ejerskab og ledelse. Det skabte en stabilitet omkring ejerskabet og ledelsen på flere niveauer, samtidig med at kontinuiteten i den øverste ledelse var sikret. Det var en struktur, der skulle vise sig at være både gunstig og robust.



## 23. Svingende byggekonzjunkturer

### Opsving og ny afmatning

Generationsskiftet og reorganiseringen af EK fandt sted på et tidspunkt, hvor der igen var fremgang for byggeriet. Den økonomiske krise og byggekrisen fra midten af 1970'erne kulminerede i 1982, som ifølge Entreprenørforeningen var det værste kriseår i bygge- og anlægssektoren siden 1945. Den nye fremgang skyldtes, at den konservative Poul Schlüter i september 1983 var blevet statsminister, og den borgerlige regeringsdannelse havde skabt optimisme og et nyt opsving i byggesektoren.

Modsat mange andre virksomheder i byggebranchen havde Einar Kornerup som følge af dispositionerne i 1970'erne og engagementet i byrenovering ikke alene undgået et krak, men også klaret sig igennem med mere end skindet på næsen. Regnskabsåret 1982/83, hvor resten af branchen ellers våndede sig, fik med årsberetningens udtryk således "et tilfredsstillende forløb" med en vækst i både omsætning og overskud.

Efter Schlüter-regeringens tiltræden steg boligbyggeriet jævnt, ligesom også erhvervsbyggeriet steg kraftigt i samme periode, og EK fortsatte den stabile vækst og konsoliderede sig yderligere. Fremgangen for byggeriet varede imidlertid ikke længe, og i stedet blev midtfirserne endnu et vendepunkt for byggeriet, der blev ramt af en række politiske indgreb med det sigte at dæmpe et stadig stigende forbrug. I foråret 1986 kom en stribe traditionelle afgiftsforhøjelser, kaldet Påskepakken, og i efteråret fulgte den såkaldte Kartoffelkur med 20 pct. afgift af renter på forbrugslån, strammere regler for køb på afbetaling, begrænsning af mulighederne for optagelse af realkreditlån samt præmiering af opsparing til boligformål. Dertil indførte regeringen i oktober samme år et ubetinget stop for igangsættelse af offentlige bygge- og anlægsopgaver.

Indgrebene var endnu et eksempel på, hvorledes byggeriet blev anvendt som konjunkturregulerende faktor i samfundsøkonomien. Men indgrebene kom for sent, efter at konjunkturerne var begyndt at vende, og førte samlet set til et drastisk fald i byggeriet, især erhvervsbyggeriet. Dertil kom, at huspriserne faldt, og tvangs-

*Selvom der er byggekriser og afmatning inden for nybyggeri, er der altid opgaver med renovering af ældre bygninger. I 1983/84 renoverede EK Eremitageslottet i Dyrehaven nord for København.*



auktionernes antal steg, mens realkreditforeninger og banker sad tilbage som ejere af erhvervsejendomme, der var umulige at leje ud endsige sælge.

Krisen førte til en koncentration og økonomisk centralisering både i finans- og byggesektoren. Blandt byggeentreprenørerne gik det først og værst ud over de ejendomsinvestorer, der havde udfoldet sig i begyndelsen af 1980'erne. De forsvandt stort set, da byggeriet kollapsede i anden halvdel af 1980'erne. Men krisen ramte også en række familieejede og familieledede entreprenør-



firmaer, der havde satset på hurtig vækst. De forsvandt enten ved at gå nedenum og hjem eller gennem opkøb og fusioner i løbet af 1980'erne og 1990'erne.

## ”Bangs Plads”

I første omgang blev Einar Kornerup ikke ramt af afmatningen, bl.a. på grund af de mange renoverings- og byfornyelsesopgaver. Frem til slutningen af 1980'erne havde firmaet således en stabil vækst, der kulminerede med en omsætning på 256 mio. kroner og et overskud før skat på 10,5 mio. kroner i regnskabsåret 1987/88 – men herefter blev også EK ramt.

Midt i krisen fik EK imidlertid mulighed for i eget regi at gennemføre et nybyggeri, som havde været længe undervejs. Helt tilbage i 1973 havde Kornerup erhvervet en del af en grund i Pilestræde i det indre af København, der nu blev bebygget fra slutningen af 1980'erne. Det skete dog efter flere års politisk tovtrækkeri på Københavns Rådhus, sådan som Hans Christensen fortæller:

”Vi havde arbejdet med køb af grunden i længere tid. Jeg husker, at Bang og jeg sad i Borgerrepræsentationen den ene tirsdag efter den anden for at høre, hvilke beslutninger man traf, men sagen blev taget af dagsordenen flere gange lige før midnat, så vi måtte af sted igen næste tirsdag. Der skulle en lokalplan til, men det tog tid.”

I 1989 kunne byggeriet endelig gå i gang, og den 3.700 kvm. store nybygning stod færdig i efteråret 1990. Blandt lejerne var fra begyndelsen den Japanske Ambassade. Bygningen kom til at ligge ved en ny plads, som Københavns Kommune besluttede at navngive som en hæder til den første kvindelige danske minister, Nina Bang, der havde været undervisningsminister i Staunings første socialdemokratiske regering 1924-26.

I oktober 1990 blev Ejendomsselskabet A/S Pilestræde 53-65 derfor spurgt, om man kunne tilslutte sig Magistratens forslag om at markere 75 års dagen for kvindernes valgret den 5. juni 1990 ved at opkalde pladsen efter Nina Bang. Bang svarede med et glimt i øjet, at man intet havde at indvende imod navnet ”Bangs Plads.”

*Grunden på Pilestræde 53-63, da byggeriet af Pilehuset blev indledt.*



*Bang taler ved rejsegildet på Pilehuset den 18. maj 1990.*



*Det færdige Pilehus på "Bangs Plads", inden plankeværket blev revet ned.*



## Fra Jylland til Tyskland

Nybyggeriet i Pilestræde var en enlig svale i et næsten dødt københavnsk byggemarked. EK's ledelse så imidlertid ikke passivt til, mens byggekrisen ramte branchen og EK – i stedet søgte man nye markeder for at fastholde og helst øge aktiviteten. Siden etableringen i 1907 havde EK næsten udelukkende haft byggeaktiviteter i hovedstadsområdet, men pr. 1. januar 1989 erhvervede man de sammenhængende jyske firmaer, Jønne Huse ApS og Jønne Totalbyg ApS i Randers med ca. 50 medarbejdere. Jønne Huse ApS drev bygge- og entreprenørvirksomhed og blev datterselskab under Einar Kornerup A/S, mens Jønne Totalbyg med fast ejendom og materiel blev datterselskab under Initus A/S. Egenkapitalen i de to selskaber var inklusive grunde og udlejningsejendomme på 10,4 mio. kr. Jønne-selskabernes grundlægger Jørgen Jensen blev direktør og bestyrelsesmedlem, og efter indslusningen blev det jyske entreprenørselskab i 1990 omdannet til datterselskabet, Einar Kornerup Jylland A/S (EKJ).

Årsagen til opkøbet var krisen i byggeriet, der især ramte Østdanmark – i hvert fald i første omgang: ”København var næsten død i slutningen af 1980'erne, og alle mente, at det var i Jylland, det foregik,” fortæller Bang. Som alle andre større entreprenører i hovedstadsområdet søgte EK derfor mod vest for at få foden indenfor på, hvad alle mente var ”fremtidens marked”. Mange firmaer oprettede afdelinger, men EK valgte at gå ind via et opkøb af en entreprenørvirksomhed med et etableret, omend lokalt marked. Med Bangs udtryk gik det da også ”meget godt med nogle markante entrepriser i begyndelsen” – men så ramte nedgangen også Jylland. Mens der i hovedstadsområdet stadig var aktivitet på grund af offentligt byggeri og byrenovering, blev Jylland hårdt ramt.

Den jyske ordrebeholdning svandt ind for næsten helt at forsvinde, hvilket fik ledelsen i Randers til at kigge mod syd, hvor der var opstået et helt nyt marked efter Berlinmurens fald i efteråret 1989 og genforeningen af de to Tysklænder i 1990. I det hele taget var der store forventninger i den danske bygge- og entreprenørbranche til det tyske marked, hvor især det tidligere Østtyskland lokkede med sin boligmangel og sin utilstrækkelige og nedslidte bygningsmasse, mens det danske byggemarked var

gået næsten i stå. Danske entreprenører og bygningshåndværkere især fra Jylland begav sig over den sydlige grænse mod det forjættede land – så mange, at tyskerne spøgefuldt talte om ”den gule fare” efter farven på de danske håndværkeres nummerplader.

Det var dog ikke kun jyderne, der søgte mod syd over grænsen. I begyndelsen af 1990’erne etablerede alle store og større danske entreprenørfirmaer sig i Tyskland, herunder Einar Kornerup: ”Vi var nede for at se på det,” fortæller Bang, der sammen med den øvrige ledelse i København lod sig overtale af jyderne til at gå ind på det tyske marked. Mens andre danske entreprenørselskaber ekspanderede meget hurtigt og satsede stort i Tyskland, gik Einar Kornerup ind på det nye marked med en kontrolleret ekspansion. Samtidig blev alle aktiviteterne – og dermed risikoen – placeret i EKJ, så eventuelle økonomiske tab ikke ville ramme de øvrige selskaber og aktiviteter i København: ”Det gik meget fornuftigt i starten med de første entrepriser,” fortæller Bang, og i de første årsberetninger var der da også udtalte, positive forventninger til ekspansionen: ”I det kommende år vil bestræbelserne på at øge vore aktiviteter i Tyskland blive intensiveret,” hedder det i beretningen for 1992 med fortsættelsen: ”Og vi håber, at det på denne måde vil være muligt at opretholde beskæftigelse og driftsresultat.”

Udviklingen tegnede så godt, at ledelsen i København begyndte at gå til tysk – på nær Niels Kornerup, der i forvejen talte sproget flydende. I sommeren 1992 etablerede EK sig i Tyskland med et datterselskab, Einar Kornerup G.m.b.H., der fik hjemsted i Hamburg og en lokal leder til at indhente ordrer. Etableringen var beskeden med et kontor i en garage hos en dansk byggeattaché – og det blev aldrig større. Hans Christensen, der blev Geschäftsführer, fortæller: ”Planen var, at lederen af Hamburg-kontoret skulle skaffe ordrer, mens EKJ skulle lede og udføre entrepriserne. Det lykkedes ikke, og Hamburg-kontoret blev lukket efter et år. Samtidig fik vi nogle alvorlige øretæver af EKJ’s engagement i Tyskland.”

EKJ var ikke ene om at få ”alvorlige øretæver” i Tyskland, som Hans Christensen udtrykker det. Næsten ingen af de danske entreprenører og byggefirmaer formåede at tjene penge, og mange led betydelige tab. En lang række mindre håndværksmestre gik således konkurs efter det mislykkede Tysklandseventyr, og på sigt led flere af de største danske entreprenørvirksomheder store tab.

Årsagerne til fiaskoen var mange. Grundlæggende havde danskerne ikke været ene om at invadere det tyske marked, og de mange udenlandske håndværkere og entreprenører trykkede priserne. Dertil kom, at det tyske marked var ganske anderledes struktureret end det danske og derfor vanskeligt at komme ind på. De skrevne og uskrevne regler var meget anderledes end de danske: ”Mangel på viden og dårlige sprogkunderskaber er to hovedårsager til, at danske byggefirmaer har haft store milliontab på det tyske marked,” lød konklusionen på en rapport, der på Entreprenørforeningens foranledning blev udarbejdet i 1996.



*Den danske sømandskirke i Hamburg har en historie, der går tilbage til 1875. Den nuværende kirke i Dietmar-Kowl Strasse, indviet i 1952, blev i 1992/93 ombygget af EKJ. Kirken blev den 20. maj 2007 genindviet og omdøbt til Benedikte-kirken af Hendes Kongelige Højhed, Prinsesse Benedikte.*



*Én af EKJ's største opgaver i Tyskland var murer-, tømrer- og snedkerentreprisen på en stor rækkehusbebyggelse i Gross Glienicke vest for Berlin.*

*I Hamburg havde EKJ en under-  
entreprise på udførelsen af facade-  
mure til et nyt uddannelsescenter.*



*Kronjylland er EKJ's "hjemland",  
og firmaet bidrog til regionens  
udvikling, da man i 1994/95 havde  
totalentreprisen på to vækstkluper  
med tilhørende servicebygninger  
i den nye turistattraktion Randers  
Regnskov.*



Det er en konklusion, man i EK kan nikke genkendende til. Både lovgivningen og kulturen i den tyske byggebranche var meget forskellig fra den danske: ”Alt skulle skrives ned, og et ord var ikke altid et ord,” fortæller Hans Christensen. Hertil kom, at det kunne være vanskeligt at få alle pengene ud af tyskerne: ”Vi havde en gang imellem svært ved at få de sidste 10 pct. af betalingen,” fortæller Niels Kornerup og Hans Christensen samstemmende, og man løb også ind i deciderede fupmagere.

Engagementet i Tyskland blev både kortvarigt og kostbart, men den hurtige exit betød, at de økonomiske tab ikke fik ødelæggende konsekvenser for EKJ, sådan som det blev tilfældet for mange andre. Samtidig betød hele arrangementet, at tabene blev afgrænset til det jyske datterselskab. Det tyske marked fik således langt fra den positive betydning for EK’s omsætning og beskæftigelse, som årsberetningerne havde udtrykt både forhåbning og forventning om. Til gengæld slap firmaet ud af Tyskland billigere end mange andre selskaber – og EKJ kunne trods det mislykkede eventyr og de store tab fortsætte aktiviteterne i det jyske.

Trods den korte tid nåede EKJ dog at sætte sine spor i Tyskland. Man ombyggede bl.a. den danske sømandskirke i Hamburg og udførte flere underentrepriser for lokale og danske entreprenører i Rostock, Hamburg og Berlin samt på et stort boligbyggeri i Gross Glienicke.

## **En epoke slutter – Ejgild Bindner Jensen**

Bindeleddet tilbage til firmaets stifter, Einar Kornerup, Ejgild Bindner Jensen sad stadig i bestyrelsen for Einar Kornerup A/S efter omlægningen i 1990, men den 5. februar 1992 afgik han ved døden. Han havde fra 1943 til op i 1980’erne været aktivt engageret i entreprenørselskabet og arbejdet sammen med både Einar og Povl Kornerup. Både i virksomheden og i sit organisatoriske arbejde havde Bindner Jensen søgt ikke alene at holde fast ved murerhåndværket, men også at forny det. Under overgangen til byggeriets industrialisering var han således drivkraften bag muret element- og forsøgsbyggeri.

Det var Bindner Jensen, der i slutningen af 1970’erne havde udregnet tilbud på renovering af Marmorbroen i København, som blev gennemført af EK. Marmorbroen over Frederiksholms Ka-

*Bindner Jensen i samtale med Povl Kornerup med Lisa Kornerup i midten.*



nal forbinder Christiansborgs Ridebane på Slotsholmen med den omliggende by. Broen er opbygget af en murstenskerne og er beklædt med store sandstensblokke, der på grund af tiltagende luftforurening var stærkt forvitrede. Renoveringen indledtes med ramning af spunsvægge ned i kanalen på begge sider af broen for at sænke vandspejlet. Derpå blev alle sandstensblokkene på facaden og ved landfæsterne fjernet. De store blokke vejede mere end 1 ton. Nogle kunne genbruges, mens andre var nye, der blev hugget af østtyske stenhuggere.

Bindner Jensen repræsenterede en tradition i byggehåndværket, der havde rødder tilbage i laugstiden, hvor mester klarede ærterne og selv bestemte uden bureaukratisk indblanding fra stat, kommune, råd og nævn. Det gjaldt også på byggepladserne, hvor han ikke lod sig anfægte af formændenes position og facon. Det fortælles stadig i EK, hvordan han efter et mundtligt opgør kylede en formand korporligt ud af en skurvogn.

I det hele taget er historierne og anekdoterne om Bindner Jensen mange – både om hans betydning for firmaet, hans optræden på byggepladserne og om hans personlighed. En historie, der fortælles igen og igen, er fra hans sidste tid, hvor Bindner Jensen stadig kom på Paul Bergsøes Vej. Han havde netop skiftet sin store Opel Admiral ud med en endnu større Buick og skulle bakke



ud fra en parkeringsplads i gården. Da han svingede baglæns til højre, bakkede han med et brag ind i et træ med det resultat, at kofangeren blev slået løs. Flere ansatte i EK's bygning styrtede til vinduerne for at se, hvad der var sket, mens Bindner Jensen – øjensynligt ganske upåvirket med en cigar i munden – satte bilen i gear og kørte af sted med løs kofanger. Træet står stadig på parkeringspladsen – med et tydeligt ar efter mødet med kofangeren.

Ved Bindner Jensens død var der mindeord i EK's årsberetning, og også uden for firmaet blev han mindet. I en nekrolog over Bindner Jensen skrev næstformanden i Haandværkerforeningen, snedkermester Martin Søndergaard:

”I sin fremtræden kunne Bindner Jensen godt virke lidt brysk og studs, men bag denne skal bankede et varmt hjerte, og han var altid parat til at hjælpe, hvor der var behov for det, han vil blive husket som én af de virkelig store i såvel Haandværkerforeningen som i det samlede danske håndværk.”



*Ejjild Bindner Jensen malet af Wistremundo Artero Baez i 1985 i anledning af Bindner Jensens 65 års fødselsdag.*



## 24. Ny struktur og ledelse

### Svingende byggekonjunkturer – igen, igen

Omsætningen i entreprenørkoncernen faldt til ca. 235 mio. kroner i 1993/94 dels på grund af det mislykkede Tysklandseventyr og dels på grund af den almindelige byggekrise. Især var faldet i byggeaktiviteterne markant i vintermånederne, og entrepriserne lå især inden for betonreovering, byfornyelse og reovering.

Krisen førte til, at Snedkerafdelingen i 1985 blev nedlagt som selvstændig, udførende afdeling. Modviljen mod anvendelsen af PVC til vinduer førte sammen med en konjunkturbestemt nedgang i anvendelsen af træfacader til, at aktiviteten dalede år efter år i et sådant omfang, at der til sidst kun var ca. 10 ansatte: ”Vi kunne ikke opretholde et maskinsnedkeri, så maskinerne blev solgt, og de fleste af medarbejderne blev overført til Entreprenøraftdelingen,” fortæller Hans Christensen.



*Det lille palæ Hvidøre i Klampenborg ud mod Øresund, hvor EK udførte hovedentreprisen ved indretning af et kursuscenter for Novo.*



*EK fik i 1991 entreprisen på fremstilling og montering af facaden på den danske pavillon på Verdensudstillingen Expo 1992 i Sevilla, Spanien. Pavillonen var på forhånd solgt til Japan (foto: KHR arkitekter AS).*



*Fra opførelsen af den danske pavillon i september 1991.*

Det blev dog til flere markante entrepriser for EK, der bl.a. gennemførte en stor renovering af den gamle tribune på Danmarks nationale fodboldstadion Parken i 1992 og en totalentreprise ved indretning af EU's miljøagentur, der i 1994 flyttede ind i en ejendom på Kgs. Nytorv.

En opgave med historisk vingesus var hovedentreprisen ved indretning af kursuscenter i det tidligere diabeteshospital i det lille palæ Hvidøre i Klampenborg nord for København. Palæet, der blev opført i 1873, ejes i dag af den danske medicinkoncern Novo Nordisk. Det husede i midten af 1920'erne den russiske enkekejserinde Marija Fjodorovna, der var flygtet fra Rusland i 1918 efter bolsjevikkernes revolution året forinden.

I 1994/95 afløstes tilbagegangen af en markant fremgang i omsætningen på mere end 100 mio. kroner fra 235 til 337 mio. Fremgangen skyldtes dels en række hovedentrepriser med mange underentreprenører og dels en forøget egenproduktion. En underliggende årsag var et generelt opsving i dansk økonomi, efter at Poul Nyrup Rasmussen i 1993 var blevet statsminister for en socialdemokratisk-radikal regering, hvilket havde en positiv afsmitning på byggeaktiviteten. Særligt i hovedstaden, hvor EK havde sine aktiviteter, mærkedes opsvinget, der stimuleredes yderligere ved en række store statslige byggeprojekter og erhvervsbyggerier på Københavns havnefront som optakt til kulturåret 1996, hvor København var europæisk kulturby.

## **EK-Viktorias A/S**

Samtidig med den økonomiske højkonjunktur og det nye opsving for byggeriet pegede den teknologiske udvikling og de nye arkitekturstrømninger på stål og glas som de nye materialer i fremtidens byggeri. Denne tendens svarede godt til produktionen i EK's Stål- og Metalafdeling, der var gået fra aluelementfacader over altaneventyret til facader i stål, aluminium og glas. Afdelingen havde en stærk markedspostition og havde bl.a. i 1989 leveret og monteret stål-, glas- og alukonstruktioner til overdækning af den såkaldte Løvegård, der skulle forbinde den gamle og den nye bygning ved den omdiskuterede udvidelse af Nationalmuseet. Som en appelsin i turbanen kom nu et nyt selskab til i Kornerupgruppen, EK-Viktorias A/S.



*EK-Viktoria leverede og monterede facader og vinduer til Frederiksborgcentret i 1996 (foto: KHR arkitekter AS).*



*Da Landbrugsministeriet i 1996 flyttede ind i Østasiatisk Kompagnis historiske hovedsæde, leverede EK-Viktoria 600 kvm. glastag.*



*Arkitekternes Hus i Strandgade på Christianshavn, hvor EK-Viktoria leverede og monterede facader, glastag, stålkonstruktioner samt indvendige skillevægge i glas og stål.*

Navnet Viktoria stammede fra en af de største aktører på markedet for alu-/glasfacader, Viktoria-System A/S, der i 1994 kom i krise – firmaet er således ikke opkaldt efter Povl Kornerups kone, der havde Viktoria som mellemnavn. Ejeren, Mogens Jensen, henvendte sig til Hans Kornerup om en eventuel overtagelse, og for EK kom henvendelsen på et belejligt tidspunkt.

Stål- og Metalafdelingen havde sidst i 1994 haft en omsætning på 30-40 mio. kr. og var inde i en kraftig vækst. Med en overtagelse af Viktoria-System A/S kunne afdelingen i ét hug øge omsætningen betydeligt og opnå en større markedsandel frem for at skulle kæmpe sig til den. Man endte imidlertid med at sige nej til at overtage selve virksomheden. Da Viktoria-System A/S i januar 1995 blev erklæret konkurs, købte EK i stedet en del af aktiviteterne og fuldførte nogle igangværende entrepriser. Desuden overtog firmaet maskiner, materiel, biler m.v. samt flere af medarbejderne. Året efter blev EK-Viktoria A/S etableret som et selvstændigt selskab i regi af Einar Kornerup koncernen.

Det nye selskab manifesterede sig hurtigt med en række profilerede arbejder. Det gjaldt Rådhuspladsens Informationscenter, den meget udskældte sorte terminal, hvor EK-Viktoria i 1996 i en underentreprise for Pihl & Søn A/S leverede og monterede 700 kvm. facader og 300 kvm. kassettebeklædning. Det gjaldt levering og montering samme år af 1800 kvm. facader til det nye Frederiksbergcenter. Og da arkitekterne også i 1996 byggede et nyt Arkitekternes Hus i Strandgade i det indre København, var det EK-Viktoria, der leverede og monterede facade, glastag og indvendige skillevægge i stål og glas. Hertil kom stålkonstruktioner til bl.a. en skråtstillet gangbro i fem etager.

Til glæde for en del af Københavns beboere stod EK-Viktoria samme år også for en del af opsætningen af den gennemsigtige lydskærmvæg på den stærkt trafikerede Bispeengbuen i København i samarbejde med Knud Holscher Industriel Design.

## Ny koncernstruktur

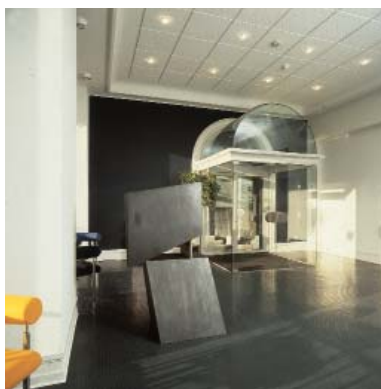
Købet af aktiviteterne i Viktoria-System A/S blev sammen med en ændring i skattelovgivningen anledning til endnu en omstrukturering af Kornerup-selskaberne. Det skete med etableringen i 1996 af en koncernstruktur, hvor aktiviteterne i Entreprenør-afdelingen blev flyttet til et nyt datterselskab med navnet Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S, og aktiviteterne i Stål- og Metalafdelingen til et nyoprettet datterselskab, EK-Viktoria A/S. Medarbejderne blev ikke overflyttet til de nye datterselskaber, men forblev i moderselskabet, Einar Kornerup A/S. Herved undgik man bl.a., at der i relation til medarbejderne blev tale om en virksomhedsoverdragelse med alt, hvad dette ville indebære af komplikationer på grund af lovgivningen. Et afgørende formål

*EK har flere gange udført reparations- og restaureringsarbejder på Fredensborg Slot. Her er et stillads opstillet i 1992, hvor slottet skulle sættes i stand til Dronning Margrethes og Prins Henriks sølvbryllup.*





*Da EU's miljøagentur i 1994 flyttede ind på Kgs. Nytorv, havde EK udført totalentreprisen på indretning af ejendommen.*



*Interiør fra Kgs. Nytorv.*

med den ny struktur var bl.a. at give medarbejderne og ledelserne i datterselskaberne større selvstændighed og ansvar for at styrke udviklingsmulighederne. Samtidig blev en del af den aktiebesiddelse, som direktionen og en del af de ledende medarbejdere havde i Einar Kornerup A/S, overført til datterselskaberne, hvori også enkelt medarbejdere indtrådte som aktionærer.

Hovedselskab blev Einar Kornerup A/S af 1996, hvor A-aktierne, der udgjorde 51 pct. af den samlede aktiekapital, ejedes af Kornerup-familien. B-aktierne, der udgjorde de resterende 49 pct. af aktiekapitalen, blev fordelt med 26 pct. til Einar Kornerup Invest A/S og 23 pct. til medarbejderne. I de tre indbyrdes adskilte datterselskaber var fordelingen:

- Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S (medarbejderandel 26,5 pct.)
- EK-Viktoria A/S (medarbejderandel 19,5 pct.)
- Einar Kornerup Jylland A/S, (medarbejderandel 9,5 pct.)

Den nye selskabsstruktur blev yderligere befæstet året efter med etableringen af datterselskabet EK-Materiel A/S, der samlede anskaffelse og udlejning af materiel, hvilket tidligere havde været en aktivitet i Initus A/S, og ved at Einar Kornerup Ejendomsadministration A/S blev flyttet fra Einar Kornerup Invest A/S ind under moderselskabet. Begge selskaber var 100 pct. ejet af moderselskabet. Hermed var alle entreprenøraktiviteter i Einar Kornerup A/S samlet i moderselskabet, og alle ejendomsselskaberne samlet i en forenklet selskabsstruktur under Initus A/S.

## **Hans Christensen**

Omorganiseringen og rationaliseringen af selskabsstrukturen skete som led i det ledelsesmæssige generationsskifte, der pressede sig på fra slutningen af 1990'erne. Hans Kornerup var samtidig blevet syg og døde i januar 2001 af en kræftsygdom. Som en forberedelse til Bangs tilbagetræden udnævnte bestyrelsen derfor pr. 1. oktober 2001 Hans Christensen til sideordnet administrerende direktør i Einar Kornerup A/S, mens Gerner Lassesen blev sideordnet administrerende direktør med Hans Christensen i Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S.



Det var samme model, Povl Kornerup havde anvendt, da han i 1963 havde udnævnt Bindner Jensen til sideordnet direktør, og da Bang i 1973 var blevet udnævnt til sideordnet administrerende direktør. De organisatoriske og ledelsesmæssige spor, der var udlagt af Povl Kornerup blev således videreført i det nye årtusinde for at sikre den ledelsesmæssige kontinuitet.

Siden sin fastansættelse som byggepladsingeniør i 1976 havde Hans Christensen arbejdet sig op i graderne. I 1986 blev han overingeniør, i 1991 underdirektør, i 1996 direktør og i 1998 administrerende direktør i Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S. Inden karrieren for alvor blev indledt, måtte han dog gennem en særlig prøve. Den fandt sted på én af de første byggepladser, han ledede: ”For at blive rigtig accepteret skulle man en tur op i kranen og ud og stå på bagbroen,” fortæller han. Det var betonformand Erik Dalbæk, der sendte den nyansatte byggepladsingeniør op i tårnkranen, mens han selv tog plads i førerhuset: ”Og så fik jeg en tur rundt deroppe, samtidig med at kranen kørte på sporene,” fortæller Hans Christensen: ”Hvis man klarede dét, var man OK – ellers ikke.” Hans Christensen ”var OK” – men siden har han ikke været oppe i en kran, fortæller han.

Han stiftede også hurtigt bekendtskab med den særlige omgangsform og kultur på byggepladserne, da han en dag kort efter sin start som byggepladsingeniør blev kaldt ud, fordi et nystartet murersjak var bagud med opførelsen af en bygning på Ejby Skolen i Glostrup: ”Der blev ringet til os i panik. Det var gået fuldstændig galt med de murere,” fortæller Paul Eric Sønderkov og fortsætter: ”De gad ikke bestille noget, de ville kun drikke bajere.” Da Hans Christensen kom, blev han modtaget af en glad murerarbejdsmand, der slog armene om ham og gav ham et ordentligt smækkys: ”Jeg var sort ned af kinden,” fortæller Hans Christensen, der tilmed opdagede, at arbejdsmanden brugte snus.

Hans Christensen faldt til i både ledelsen af EK og på byggepladserne, og efter at have stået i ”mesterlære” hos Bang og kørt parløb med ham gennem mange år, blev han nu sideordnet administrerende direktør med henblik på alene at overtage ledelsen af koncernen. Forinden havde han desuden suppleret sin uddannelse med en EBA (Engineering Business Administration) fra Ingeniørhøjskolen i 1997. Som administrerende direktør tog Hans Christensen hul på at udarbejde nye strategier for koncernen i



*Hans Christensen overrækker gave til Charlotte Sennenvald i anledning af hendes 40 års jubilæum hos EK, august 2006.*



*Der blev arbejdet højt til vejs på Christiansborg.*

bevidstheden om den rodfæstede virksomhedskultur og udviklingsstrategi, han blev sat til at forvalte – og han lagde sig helt bevidst i dét spor, som hans forgængere havde udstukket:

”Forretningsmæssigt er virksomheden altid blevet drevet forsigtigt, og i den forstand er vi stadig konservative. Vi har ikke ekspanderet så meget, som vi måske kunne have gjort, men ser vi os om efter de kolleger, der ekspanderede for kraftigt, er de der ikke mere. Vi har en målsætning om at ekspandere struktureret med en kontrolleret vækst.”



*Facaderenovering på Christiansborg, 1991.*

## 25. Forandringer i byggeriet

### Partnering

Ledelsesskiftet fandt sted i en periode med en stabil vækst i EK-koncernen. Efter den kraftige vækst i 1995/96 var omsætningen stagneret i anden halvdel af 1990'erne på ca. 360 mio. kroner, men efter et enkelt tilbagegangså i 1998/99 begyndte omsætningen igen at vokse stabilt, til den i 2002/03 nåede 485,5 mio. kr. Samtidig lå overskuddet på et nogenlunde konstant niveau, svingende mellem 12 og 18 mio. kroner med en overskudsgrad, der i entreprenørbranchen lå i den gode ende.

Samtidig begyndte en udbudsmetode at bryde igennem. Anledningen var en tiltagende kritik i slutningen af 1990'erne af både produktivitet og kvalitet i dansk byggeri. Kritikken kom bl.a. til



*EEK opførte i 2004 et nyt bevægelsehus i partnering for Vesterbro Ungdomsgård ved Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen i København.*

udtryk i en regeringsrapport fra december 2000: ”Byggeriets Fremtid”, der rettede en hård kritik mod den danske byggebranche og fremkaldte store avisoverskrifter, hvor Berlingske Tidende skrev: ”Byggeriet er dyrt, dårligt og grimt,” mens Aktuelt mente, at ”Dansk byggeri er alt for dyrt.”

Kritikken fik regeringen til at beslutte at arbejde for indførelse af nye samarbejdsformer mellem bygherrer og virksomheder ved gennemførelsen af nyt byggeri, og efter en række forsøgsbyggerier, der resulterede i ikke mindre end syv delrapporter samt en slutrapport, der udkom i 2002, samlede interessen sig om samarbejdsformen ”partnering”. Begrebet blev officielt defineret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Bygherrevejledning i 2003: ”Et partneringprojekt er et bygge- eller anlægsarbejde, der udføres under en fælles økonomisk målsætning, formuleret ved fælles aktiviteter og baseret på fælles økonomiske interesser.”

Hensigten var at gøre op med et karakteristisk træk ved byggeriet, nemlig dets iboende konfliktkultur, hvor kontrakter og udbudsmateriale placerede parterne i konfliktroller med modsatte interesser, hvorfor der næsten som en naturnødvendighed opstod konflikter. Det blev derfor slået fast, at partnering er en samarbejdsform – ikke en entreprisform – og at en partneringaftale er en tillægsaftale til selve entreprisekontrakten.

## Ny skole i gamle lokaler

I Einar Kornerup A/S hilste man partneringbestræbelserne velkommen, men var også af den opfattelse, at der ikke var tale om den store nyskabelse – i hvert fald ikke for EK’s vedkommende: ”Det er jo en samarbejdsform, vi altid har forsøgt at praktisere,” siger Niels Kornerup. Det nye var, at bygherren og hans rådgivere nu ”skulle sidde med ved bordet”, og at alle beregninger skulle lægges frem for alle. Men også, at alle aftaler om målsætning, selve byggeriets organisering og forløb m.m. skulle skrives ned: ”Det havde vi jo tidligere aftalt mundtligt,” siger Niels Kornerup. Han peger desuden på, at 1950’ernes konsortiebyggerier også var ”en slags partnering”, idet konsortiemedlemmerne var både bygherrer og udførende.

EK var hurtig til at tage den nye, formaliserede samarbejdsform i brug. Allerede i 2003 blev over halvdelen af entreprenørfirmaets

opgaver udført i partnering eller efter partneringlignende principper, f.eks. i form af såkaldte teamentrepriser, hvor man anvender sin egen, modificerede partneringmodel i samarbejde med underleverandører, som man har samarbejdet med gennem mange år.

Også EK-Viktoria var hurtig til at tage den nye samarbejdsform til sig, bl.a. ved byggeriet af DR-Byen i Ørestaden, hvor EK-Viktoria leverede og monterede alufacader og ovenlys til de fremtidige studier. I 2004 blev over halvdelen af EK-Viktorias opgaver udført i partnering eller tilsvarende samarbejdsformer.

Det nye samarbejdsmonster blev bl.a. taget i anvendelse af EEK ved et større ombygningsprojekt i Valby, hvor Valby Skole skulle flytte fra den navnkundige Rughavevej til den gamle porcelænsfabrik Norden, hvis ovenhal ud til Valby Langgade skulle renoveres og ombygges til formålet. Københavns Kommune havde erhvervet det gamle fabriksanlæg af Den Kongelige Porcelænsfabrik, og EEK vandt en indbudt licitation i konkurrence med fire andre virksomheder. Mens EEK var hovedentreprenør, skulle EK-Viktoria stå for glasfacader, glastagkonstruktioner, stålkonstruktioner, rækværk og trapper.

Skoleprojektet var en hovedentreprise, og samarbejdsformen var partnering. Det indebærer, at parterne, bygherren, Københavns Kommunes Uddannelses- og Ungdomsforvaltning, rådgiverne, RIA, Rådgivende Ingeniører og Arkitekter og entreprenørteamet med EEK og en række underentreprenører i fællesskab udarbejdede en målsætning ikke kun for selve byggeriet, men også for samarbejdsprocessen, der blev nedskrevet i detaljer. Sammenhængen mellem selve byggeriet og bygherrens forventninger til økonomi, tidshorisont og kvalitet på den ene side og forløbet af byggeprocessen på den anden side blev fastlagt i entreprisekontrakten af 7. marts 2003, hvori det blev slået fast, at det var hensigten at gennemføre en proces, som ledte frem til et produkt i vished om, at kvaliteten af processen var afgørende for produktet.

Entreprisekontrakten var et produkt af omfattende, forudgående drøftelser parterne imellem. Det begyndte med en workshop, der strakte sig over en dag fra kl. 8 til 16, hvor parterne diskuterede holdninger, normer, værdier, visioner m.v. med henblik på at finde frem til et fælles grundlag inklusive deres forventninger til pris, kvalitet, tid m.m. Der blev også diskuteret konflikthåndtering –



*Fra nedrivningen i ovnhallen på den gamle porcelænsfabrik Norden, hvor det viste sig, at både betonsøjler og betondæk var i så dårlig forfatning, at der måtte betonrenovering til.*

*Porcelænsfabrikken Norden i slutfasen af renoveringen. På billedet til højre ses det indvendige atrium, hvor "Livets træ" efterfølgende blev plantet.*



fordi et af formålene med partneringprojekter er at undgå konflikter. Man var enige om, at konflikter skulle løses på det niveau, hvorpå de opstod. Hvis en løsning på det niveau ikke var mulig, skulle parterne gå videre til f.eks. den udførende gruppe. Det mandede ud i, at parterne var godt klædt på til det fremtidige, forventeligt gnidningsfrie samarbejde.

Den indledende workshop blev fulgt af en workshop midtvejs, hvor parterne fastlagde den videre proces, så de i enighed kunne fortsætte byggeriet, der blev afleveret i august 2004. Københavns Kommunes tilfredshed med EEK og de andre parter kom til udtryk i den pris for smukt og velgennemført byggeri, som projektet modtog af kommunen. I magasinet Byggeri vurderede arkitekt Erik Juul det utraditionelle byggeri således:

”... skolen byder på originale kvaliteter i forhold til, hvad vi ofte ser... Den originale betonkonstruktion er bevaret og er med til at tegne en let aflæselig fortælling om husets fysik. Dele af konstruktionen måtte dog ændres. Og når man i den grad går ind og piller ved statikken i et gammelt hus, hvor manøvremulighederne i øvrigt er begrænset, skal man hold tungen lige i munden. Og det har det gamle hæderkronede entreprenørfirma Einar Kornerup formået under hele processen. Facaden er ført tilbage til det originale udgangspunkt, hvad angår farver, sprossering m.v., så også her fastholdes fortællingen om den gamle fabrik.”

## **Det Digitale Byggeri**

Samtidig med generationsskiftet på ledelsesplan i Einar Kornerup A/S trådte det næsten 100 år gamle firma ind i en ny æra med digitalisering af arbejdsgangene. Siden midten af 1980'erne havde der været en stigende anvendelse af informationsteknologi i byggeriet, men it-udviklingen gik langsommere end i andre brancher og sektorer. I sine bestræbelser på at fremme industrialiseringen og rationaliseringen af byggeriet tog regeringen derfor i 2000 initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe under Erhvervsfremme Styrelsen, der i oktober 2001 fremlagde en rapport, ”Det Digitale Byggeri”.

Rapporten tegnede et billede af en byggebranche, der stod langt tilbage for andre brancher og det øvrige samfund, når det

*Siden EK blev stiftet i 1907, har opførelse og restaurering af kirker været en fast del af EK's aktiviteter. Øverst er det Dyssegård Kirke i Gentofte, som i 2003 fik en facade-renovering. Nederst ses den sekskantede tagkonstruktion til en ny mødesal opført i hovedentreprise for menighedsrådet ved Gammel Holte Kirke.*





gjaldt anvendelse af moderne informationsteknologi. Således havde 20 pct. af BYG's medlemmer ikke en pc, ligesom 40 pct. af byggematerialeindustriens medlemmer ikke havde en hjemmeside. I den udstrækning, de forskellige sektorer i byggebranchen havde gennemført it-investeringer, havde det ikke ført til produktivitetsforbedringer i det samlede byggeri.

Rapporten konkluderede, at byggeriet som helhed, både bygherrerne og de udførende, hver for sig var for fragmenterede til, at branchen selv kunne sætte en samlet udvikling i gang med indførelse af et samlet it-system, så alle kommunikerede digitalt på den samme teknologiske platform. Bl.a. derfor var næsten al information stadig papirbaseret. Det var derfor nødvendigt med en offentlig indsats for at digitalisere og koordinere den samlede informations- og byggeproces for at opnå ”Det Digitale Byggeri”, og følgen blev, at digitalisering af udbud og tilbud og al anden kommunikation blev obligatorisk i alle offentlige byggeprojekter pr. 1. januar 2007. For at hjælpe processen, der ville stille store krav ikke kun til byggevirksomhederne, men også til kommunerne og andre offentlige bygherrer, udarbejdede Erhvervs- og Byggestyrelsen et nyt digitalt system omkring en byggesag i sin helhed.

I Einar Kornerup var man velforberedte på det statslige initiativ. Tilbudsafdelingen var løbende blevet opdateret på it-siden, og efter årtusindskiftet blev digitaliseringen videreført til også at omfatte projektmateriale, der tidligere var kommet i papirform, men som nu også kom digitalt på cd-rom eller pr. e-mail. Entreprenørfirmaet brugte således det meste af 2002 på at blive opdateret på it-siden, og alt i alt gennemførte Tilbudsafdelingen hurtigt en omstillingsproces til digital håndtering af projektmateriale og al anden form for skriftligt og trykt materiale samt information.

## ”Ny byggeelite”

Det mislykkede Tysklandseventyr i første halvdel af 1990'erne havde forceret en strukturforandring, der havde presset sig på siden byggekrisen i 1980'erne. Ved udgangen af 1990'erne stod kun få af de gamle danske entreprenørfirmaer tilbage, og samtidig var de store svenske entreprenørkoncerner Skanska og NCC ryk-



*I 2002 påbegyndte EEK opførelsen af Utterslev Skole i København NV.*



*Fields er med sine 150 butikker og restauranter fordelt på 150.000 kvm. Nordens største indkøbscenter. EK-Viktoria leverede og monterede samtlige alufacader, hærkede glasfacader, glastage og panelfacader med tilhørende døre og vinduer.*

ket ind på det danske marked og ekspanderet gennem opkøb af bl.a. flere hæderkronede danske firmaer. I 2000 gjorde også det norske Veidekke sin entré i Danmark, og året efter fusionerede Højgaard & Schultz med Monberg & Thorsen og blev under navnet MT Højgaard Danmarks største entreprenørvirksomhed. Formålet var at skabe en spiller, der kunne matche de nordiske giganter, og i det hele taget lød forudsigelserne, at fremtidens danske byggebranche ville blive domineret af nogle få, meget store koncerner.

Det gik imidlertid anderledes, da det i stedet blev de mellemstore entreprenørvirksomheder som Einar Kornerup, der mødte det nye årtusinde og de nye udfordringer bedst. Mens de store nordiske og danske koncerner kæmpede for overhovedet at tjene penge trods gunstige byggekonjunkturer og astronomiske og konstant stigende bolig- og ejendomspriser, var det mellemstore entreprenører som Einar Kornerup og andre, der havde betydelig fremgang i såvel omsætning som indtjening. Det fik i oktober 2005 Berlingskes Nyhedsmagasin til at tale om en ”ny byggeelite” bestående af de mellemstore entreprenører og specialiserede ejendomsinvestorer og producenter af boliger, og om at ”byggebranchens middelstand har fejret triumfer, mens de store entreprenører ”synes hægtet af” – bortset fra det gamle familieejede



*EK-Viktoria stod for levering og montering af glas-/alufacader ved renoveringen af den gamle frøsilø på Soyakagefabrikken, hvor der blev indrettet 84 luksusboliger. Projektet blev i oktober 2005 præmieret af Københavns Kulturfond. Øverst ses frøsiløen under renoveringen, nederst det færdige resultat.*

Pihl & Søn.” Få måneder efter konstaterede magasinet i februar 2006, at ”det er de familiedominerede entreprenører, der i dag leverer de bedste argumenter for at blive ved i denne branche.”

Einar Kornerup var ikke blandt de firmaer, som Berlingske Nyhedsmagasin udråbte til ”den nye byggeelite” – selvom firmaet var inde i en kraftig vækst, både når det gjaldt omsætning og overskud. I regnskabsåret 2004/05 voksede omsætningen med 134 mio. kroner til 613,1 mio. svarende til en fremgang på 28 pct. Det følgende år var væksten på knap 100 mio. kroner svarende til en fremgang på 16 pct. Samtidig voksede overskuddet før skat fra 15,8 mio. i 2004/05 til 26 mio. kroner i 2005/06 svarende til en overskudsgrad på 3,0, der var betydeligt mere, end hvad branchens store koncerner kunne præstere. I de samme år voksede forrentningen af egenkapitalen fra 18 pct. i 2003/04 til 33 pct. i 2005/06.

Det kraftige løft i væksten var et bevidst valg fra firmaets side – ikke for vækstens skyld, men for at kunne leve op til den skærpede konkurrence om arbejdskraft: ”De unge medarbejdere vil gerne arbejde i større virksomheder med de udviklingsmuligheder, det giver,” forklarer Hans Christensen, samtidig med at han tilfreds kan konstatere, at væksten ikke er sket på bekostning af en dalende indtjening – tværtimod. Som sådan var det traditionelle fokus på både kontrolleret vækst, indtjening og forrentning intakt.

I det hele taget vurderer Hans Christensen, at en af de største udfordringer de kommende år ikke alene bliver at tiltrække, men måske især at fastholde medarbejdere: ”De unge er mere flygtige i dag,” siger han – selv med mere end 35 års tilknytning til firmaet. Antallet af jubilæer, herunder 40-års, er stort i Einar Kornerup – sådan bliver det næppe i fremtiden, selvom man vil gøre alt for at fastholde de gode medarbejdere.

## 26. ”Kornerup-ånden”

### ”Dengang”

De mange jubilæer er et udtryk for, at andet og mere end sindrige ejer- og ledelseskonstruktioner har været med til at bære Einar Kornerups gamle murermesterfirma gennem hele det 20. århundrede og fremgangsrigt ind det 21. århundrede. Ånd og traditioner har spillet – og spiller stadig – en betydelig rolle trods alle forandringer og omvæltninger, og fortiden er i en vis forstand stadig levende gennem et utal af historier og anekdoter, der fortælles igen og igen.

Siden Einar Kornerup for 100 år siden begyndte som selvstændig murermester, har både firmaet og verden forandret sig. Jubilarer og andre, der har været ansat længe i firmaet, husker stadig ændringerne i deres tid, og hvordan det var ”dengang”. Anna Trans husker stadig, hvordan det var på kontoret og i administrationen, da hun blev ansat sommeren 1965: ”Dengang gik damerne i blå spadseredragt og højhælede sko,” fortæller hun. I det hele taget forventedes det, at man var ”pæn i tøjet” – især hvis man passede receptionen og var et ansigt udadtil. Anna Trans husker således stadig, hvordan en kvindelig receptionist blev sendt til frisøren for at få håret sat.

Omgangsformen på kontoret var korrekt og formel, og man var Des: ”Det var frk. Larsen og hr. Christensen,” fortæller Charlotte Sennenvald, der blev ansat sommeren 1966: ”Men indbyrdes var vi piger selvfølgelig dus og på fornavn.” Der var en skarp opdeling mellem de enkelte medarbejdergrupper, og Anna Trans og Charlotte Sennenvald fortæller, at de ikke måtte komme på 2. sal: ”Der sad ingeniørerne, og dem havde vi ikke noget med at gøre. Ville vi spørge om noget, skulle det gå gennem kontorchef Mogens Christensen.”

Efterhånden kom der en opblødning i kravene til påklædningen, ligesom omgangsformerne blev mere uformelle: ”Det skete op gennem 1970’erne, og efterhånden som Bang tog stadig mere over i ledelsen af firmaet,” fortæller Anna Trans. Men det tog sin tid, og Erling Bo Petersen kan stadig huske, hvordan man var Des langt op i 1970’erne, og hvordan Povl Kornerup en dag syntes, at



*Hans Christensen holder tale for Anna Trans i anledning af hendes 40 års jubilæum hos EK, august 2005.*

*Holdfoto fra én af firmaets traditionsrige skovture.*



nu var han altså blevet for langhåret: ”Skal De ikke snart klippes?” spurgte han mig.”

På kontoret levede man sit eget liv i en verden, der var adskilt fra firmaets producerende og udførende afdelinger, men Anna Trans og Charlotte Sennenvald var dog med til at gennemføre en nyordning, der fik konsekvenser helt ud på byggepladserne. Efter indførelsen af kildeskat i 1968 skulle lønnen udbetales til de ansattes bankkonti – og sådan én var der mange, der ikke havde: ”Så jeg fik besked på at ringe til banken og oprette en bankkonto for dem, der ikke havde,” fortæller Anna Trans.

Nyordningen betød, at Charlotte Sennenvald og Anna Trans ikke længere skulle sidde og tælle penge op og fordele dem sammen med feriemærker i brune lønkuverter til de ansatte. Det var en stor administrativ lettelse, men ordningen fik også konsekvenser ude på byggepladserne, hvor der ikke længere foregik lønudbetaling i kontanter, og hvor den tilhørende ølafregning og handel med feriemærker ophørte: ”Det var et stykke kultur, der forsvandt,” fortæller Paul Eric Sønderskov.

## Byggepladsernes konger

Alle forandringer til trods, er det dog stadig byggepladsen, der er den bærende enhed i EK's entreprenøraktiviteter. Det er også herfra, at de fleste historier stammer – og ofte bundet til bestemte personer, ikke mindst sjakformændene: ”De var konger,” siger Bang og beretter, hvorledes han selv er blevet sat på plads af betonformand Erik Dalbæk. Det skete på Muret Forsøgsbyggeri i Værløse, én af Bangs første opgaver. Der skulle støbes i systemforskalling i en tykkelse på 10 cm, og for at undgå væsketryk skulle der støbes langsomt. Erik Dalbæk havde imidlertid travlt, hvilket fik Bang til at advare: ”Du må ikke støbe så hurtigt, Erik,” hvortil Erik Dalbæk svarede: ”Nu er De sør'me for dum.” Det gik, som Bang frygtede, og forskallingen begyndte at springe, men situationen blev reddet ved at køre en JCB-gummiged i position og trykke, indtil forskallingen var rettet op: ”Næste morgen kunne man ikke se noget,” fortæller Bang.

Erik Dalbæk er en af de formænd, der fortælles mange historier om i EK. En anden er Knud B. Sørensen, den legendariske ”Stålkuglen” – eller ”Søren”, som han også blev kaldt – der var smedeformand, men som også havde sin egen lille ”arbejdsformidling” inde på Vesterbro på værtshuset Café 33: ”Dér blev man både fyret og ansat,” fortæller smed Peter Olsen, og Paul Eric Sønderskov, der selv er murerformand, fortsætter: ”Sørens specialitet var en ganske særlig ret: ’Vi skal have boller i karry,’ sagde han pludselig en morgen på en byggeplads. Så kom der en kasse med 12 halve flasker brændevin op på bordet, og så fik vi kaffe og brændevin” fortæller Paul Eric Sønderskov.

”Søren” huskes imidlertid også for andet og mere end ”boller i karry”. Han selv og hans smedesjak var kendt for ikke kun at være dygtige håndværkere, men også for at finde på utraditionelle løsninger: ”For Sørens stormtropper var der intet, der var for svært,” fortæller Paul Eric Sønderskov: ”Alt kunne lade sig gøre.”

Formændene var ofte stærke personligheder med ansvar for op til 40 mand eller mere, og indbyrdes kunne der være en stærk rivalisering præget af traditionelle skel og modsætningsforhold mellem fagene samt formændenes personlighed og forsvar af hvert deres territorium og position: ”Erik Dalbæk var jo en af byggepladsernes konger, og Paul Eric Sønderskov en anden, og de sloges



*I 2004 udførte EEK en murerentreprise ved restaurering af Det Tredje Skatkammer på Rosenborg Slot for Slots- og Ejendomsstyrelsen.*

jo om, hvem der skulle holde tættest på skuret,” fortæller Hans Christensen: ”Paul Eric kørte stor Volvo, og Erik Dalbæk kørte i Jaguar, og det handlede jo om, hvem der kom først, for de skulle helst holde tættest på skuret.”

Andre gange handlede det om at holde lav profil. Da der skulle være rejsegilde på et byggeri i Fredensborg, kom Paul Eric Sønderkov således for sent og ”listede” med sine egne ord ind på byggepladsen i sin Volvo: ”Vi skulle gerne gøre så lidt væsen af os som muligt, når vi kom for sent,” fortæller han og fortsætter: ”Alle de dér fine mennesker stod der, og så kom Dalbæk efter mig i sin Jaguar – endnu mere for sent. Dalbæk forsøgte derfor også at liste ubemærket ind, men hans bil var meget lav, og da han kørte op over kantstenen, der var for høj, gik det ikke stille af sig. Lige ud for al folket faldt lyd-potten af, så dét der med at liste ind, det skete ikke der.”

Til historien om ”Søren” og hans ret, boller i karry, er knyttet et betydeligt problem i dansk byggeri, som ikke kun EK, men alle danske bygge- og entreprenørvirksomheder har måttet døje med gennem årene, nemlig drikkeriet på byggepladserne: ”Sådan er



*På Lautrupbjerg 1-5 i Ballerup udførte EEK i 2005/06 en om- og tilbygning på ca. 22.000 kvm. for Forsvarets Bygningstjeneste i totalentreprise.*





*EEK havde totalentreprisen på ombygning af et pakhus på Forbindelsesvej 4, Østerbro, til kreativt hus for Kopenhagen Fur.*

det ikke i dag,” fortælles det. ”Kitdage” er i dag ikke eksisterende, og i det hele taget er livet på byggepladserne ikke som tidligere – ikke kun, når det gælder øl og alkohol, men også når det gælder omgangsformer og den indbyrdes tone: ”Kulturen i dag er helt anderledes,” lyder det.

Heller ikke når det gælder traditionen med øgenavne, er tiderne, som de har været: ”Det er ikke så udbredt mere,” fortælles det. Genren er dog ikke helt uddød: ”Hankatten”, ”Røde Jørgen”, ”Den Glødende Cigaret”, ”Hyleren” og ”Tequila-Leif” er nogle af de øgenavne, der høres i dag.

Mange ting er således forandret, men fortiden lever i dag gennem de mange historier, fortællinger og anekdoter, der sammen bidrager til kulturen og ånden i firmaet og til at bevare de værdier, der gennem alle årene har været bærende for firmaet. Det er da også en dimension, som ledelsen understøtter gennem en opretholdelse af en række traditioner, herunder festligholdelse af jubilæer, hvor endnu en gammel tradition med lejlighedsange opretholdes.

*Hyldestversene til betonmand  
Harry Nielsen forfattet af Mogens  
Elsman er et eksempel på EK's  
traditioner i forbindelse med fest-  
ligholdelsen af medarbejdernes  
jubilæer.*

*Harry Niensens 40 års jubilæum  
den 17. maj 1994*

*40 års indsats bør sagligt bedømmes,  
og aldrig kan arbejdet rigtigt berømmes,  
før vi har fundet en form for votering  
– og her bør vi tænke på børsens notering.  
Thi ramte **din** hammer forkert med et knald  
– straks blev det straffet med aktiernes fald,  
og længe lå kursen skam lidt under pari  
– det mener vi stadig kun skyldes Harry.*

*Betonmandens hverdag er ofte et slid,  
at bygge med omhu ta'r jo sin tid.  
Og næppe er daglønnen tjent og forsvundet,  
før en eller anden fejl bliver fundet.  
Der råbes og skrives og stærkt bli'r der bandet  
– hvem fanden har glemt at lukke for vandet!  
Men endte en dag med en mand der blev arrig  
– så gætter jeg på, at det ik' har været Harry.*

*Blandt hverdagens helte du ofte blev talt,  
du passer til EK som æg til lidt salt.  
– For mangled' til fyraften et eller andet,  
blev du til sidste betonspand var blandet.  
Og det ved vi alle som arbejder sent,  
når støbningen slutter ska' der også gøres rent.  
– så hvem spiste kolde boller i karry  
– det gjorde sgu Harry!*

*Lyt til et råd og vær god ved dig selv  
– før vi ved af det går somm'ren på hæld.  
En ferie skal nydes – og det bør du vide:  
Eksotiske rejser bestilles i tide.  
Jeg ser dig for mig med tropehjelm gå  
– en negerhøvding du hilser på:  
Guds fred – og velkommen til hvid mands safari  
og goddag Massa – Harry.*

*Vi tænker med glæde tilbage i tiden  
– alle os der har nydt godt af din viden.  
Og skulle du føle dig mæt og tilfreds  
– så er der jo ikke langt til halvtreds.  
For en ting er sikker – det tjener dig bedst:  
– gør som en skoma'r og bliv ved din læst.  
Jubilaren skal hyldes – tillykke til Harry  
– lad os hæve vort glas til en skål i Campari.*

## ”Kornerup-ånden” – og fremtiden

Bærende gennem alle årene har været ”Kornerup-ånden”, der har været båret af tre generationer af Kornerup-familien. Minderne og fortællingerne om Einar Kornerup lever stadig, selv om børnebørnene Niels og Jens Kornerup er de eneste, der rent faktisk kan huske ham.

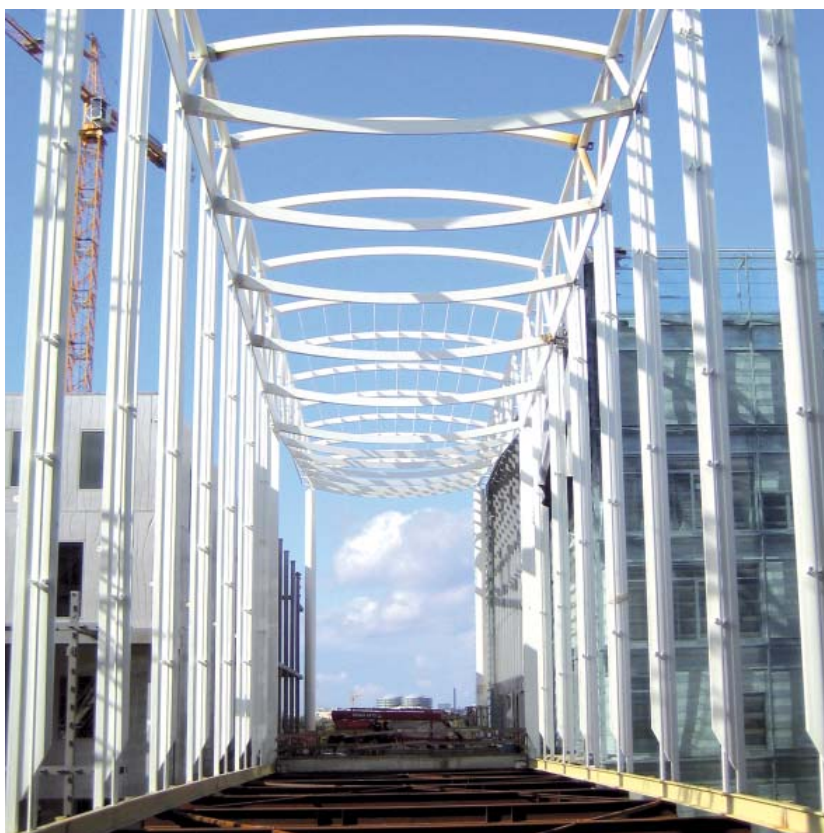
Når det gælder Povl Kornerup – eller PK, som han ofte kaldes – er der stadig en del ansatte, der kan bidrage med personlige erindringer og oplevelser. En af dem er Mogens Andersen, der fortæller, hvordan han som snedkerformand på et byggeri tilbage i slutningen af 1960’erne blev passet op af Povl Kornerup: ”De er jo bagud, Andersen,” lød budskabet med henvisning til, at snedkersjakket ikke fulgte tidsplanen for byggeriet: ”Det er bedre at være bagud, end slet ikke at være med,” svarede Mogens Andersen og fortsætter: ”Og så snakkede vi ikke mere om det.”

Historien er et af mange eksempler på, at Kornerup-familien altid har været – og stadig er – til stede som en del af virksomhedens identitet, men efter 100 år er der muligvis et skifte på vej. Ingen af Hans, Niels eller Jens Kornerups børn er således ingeniører eller bygningshåndværkere, så den tradition vil helt sikkert ikke blive videreført. Og selvom Niels Kornerups søn, Peter, efter en

*EK-Viktoria har leveret og monteret glasfacader og ovenlys på Det kgl. Teaters nye skuespilhus på Kvæshusbroen. Huset står færdigt i 2007.*



*EK-Viktoria deltager med flere entrepriser på opførelsen af den nye DR-By i Ørestaden bl.a. lukningsentreprisen på den Indre Gade indeholdende stålkonstruktioner, glastag og glasfacader. Entreprisen er gennemført i samarbejde med CSK Stålindustri A/S.*



uddannelse i USA blev ansat i koncernens ejendomsadministration så sent som i 2004, så er det i en position fjernt fra den historiske kerneforretning.

Fremtidens ledelsesspørgsmål er imidlertid afklaret, idet traditionen fra Povl Kornerups og Bangs tid er fortsat med en professionel leder, Hans Christensen, i spidsen for koncernen. I det store tidsperspektiv er der tale om en situation, der indgår i et mønster, hvor familiens position gradvist har forandret sig og især fra tredje generation er blevet mindre central i takt med virksomhedens forretningsmæssige og organisatoriske udvikling.

I dag personificerer Niels og Jens Kornerup, hvad man kan kalde "Kornerup-ånden" og den særlige identitet og virksomhedskultur, der er udviklet over en 100-årig periode. Hvad der vil ske engang i fremtiden, tør ingen af dem gætte på, men begge ser fortrøstningsfuldt på fremtiden.



Det samme gør administrerende direktør Hans Christensen. For ham er Kornerup-ånden nedarvet i virksomheden og konstant til stede – dels i firmaets værdigrundlag og kvalitetspolitik, dels i gode og loyale medarbejdere. Og så handler det meget om, ”at vi i EK passer godt på hinanden,” siger han.

Som sådan er Kornerup-ånden ikke noget fata morgana, selvom den kan være vanskelig at indkredse og umulig at måle og veje. Det er en ånd, der er rundet af håndværker- og ingeniørkulturen og båret af den kontinuitet, familien hidtil har repræsenteret. Fra generation til generation har ”blodets bånd” og den mystik, der knytter sig til det, bundet slægt, firma, medarbejdere og fag sammen til en helhed, der både er håndgribelig og ubegribelig, men frem for alt betydningsfuld.

*Luftfoto fra 2007 af Paul Bergsøes Vej 16-44 med de seneste tilbygninger.*



## 27. Jubilarer 1986-2007

Antallet af jubilarer er vokset kraftigt siden midten af 1980'erne. I alt har 51 medarbejdere siden da fejret 25 års jubilæum, hvoraf 7 også har haft 40 års jubilæum.

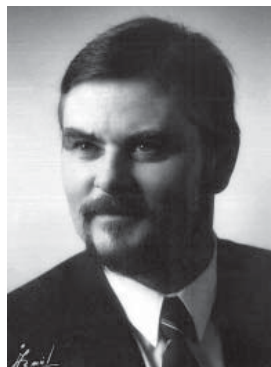
Inger Dahldorph, lønbogholder, blev ansat den 1. august 1962 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1987.

Erik Dalbæk Nielsen, betonformand, blev ansat den 1. august 1963 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1988.

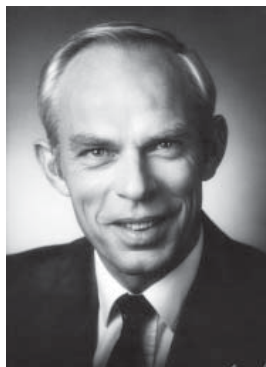
Sven O. Pedersen, muremester og direktør, blev ansat den 1. oktober 1963 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1988.



*Inger Dahldorph*



*Erik Dalbæk Nielsen*



*Sven O. Pedersen*

Peter Larsen, snedkermester og leder af Snedkerafdelingen med tilnavnet ”Milimeterpeter”, blev ansat den 30. juni 1964 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1989.

Stig Meedom, forvalter, blev ansat den 15. august 1964 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1989 samt 40 års jubilæum i 2004.

Bent Eskildsen, betonmand, blev ansat den 22. juni 1965 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1990.



*Peter Larsen*



*Stig Meedom*



*Bent Eskildsen*

Ole Jensen, smedeformand, blev ansat den 22. juni 1965 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1990.

Anna Trans, regnskabschef, blev ansat den 2. august 1965 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1990 samt 40 års jubilæum i 2005.

Bent Albin Bang, adm. direktør, blev ansat den 1. marts 1966 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1991 samt 40 års jubilæum i 2006.



*Ole Jensen*



*Anna Trans*



*Bent Albin Bang*

Mogens Andersen, snedkermester og tidligere leder af Snedkerafdelingen, blev ansat den 2. maj 1966 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1991 samt 40 års jubilæum i 2006.

Johnny Sørensen, smed, blev ansat den 22. juni 1966 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1991.





*Mogens Andersen*



*Johnny Sørensen*



*Charlotte Sennenvald*

Charlotte Sennenvald, afdelingsbogholder, blev ansat den 8. august 1966 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1991 samt 40 års jubilæum i 2006.

Erik Olsen, snedker, blev ansat den 15. august 1966 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1991 samt 40 års jubilæum i 2006.

Kim Pedersen, værkfører, blev ansat den 1. august 1967 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1992.



*Erik Olsen*



*Kim Pedersen*



*Erling Bo Petersen*

Erling Bo Petersen, beregner, blev ansat den 1. august 1967 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1992 samt 40 års jubilæum i 2007.

Marianne Holgersen, afdelingsbogholder, blev ansat den 16. januar 1968 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1993.



*Marianne Holgersen*



*Kaj S. Andersen*



*Ole Andersen*

Kaj Søderberg Andersen, smed, blev ansat den 8. august 1968 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1993.

Ole Andersen, smed, blev ansat den 14. januar 1969 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1994.

Mogens Elsman, direktør, blev ansat den 1. august 1969 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1994.



*Mogens Elsman*



*Birgit Nørskov*



*Per Andersen*

Birgit Nørskov, bogholder, blev ansat den 20. september 1969 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1994.

Per Andersen, snedker, blev ansat den 29. juni 1970 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1995.

Hans Kornerup, direktør, blev ansat den 27. oktober 1970 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1995.



*Hans Kornerup*



*Sonja Sørensen*



*Ole Sørensen*

Sonja Sørensen, portner og kantinedame, blev ansat den 15. december 1970 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1995.

Ole Sørensen, portner og arbejdsmand, blev ansat den 15. december 1970 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1995.

Mogens Borch, teknisk tegner, blev ansat den 1. april 1971 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1996.



*Mogens Borch*



*Niels Kornerup*



*Ingelise Jakobsen*

Niels Kornerup, direktør, blev ansat den 3. januar 1972 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1997.

Ingelise Jakobsen, direktionssekretær, blev ansat den 2. januar 1973 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1998.

Hans Christensen, adm. direktør, blev ansat den 17. april 1973 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1998.



*Hans Christensen*



*Kaj Rask Kristensen*



*Kirsten Jensen*

Kaj Rask Kristensen, betonformand, blev ansat den 25. september 1973 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1998.

Kirsten Jensen, sekretær, blev ansat den 1. november 1973 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1998.

Leif Ziegler Simonsen, betonformand, blev ansat den 27. november 1973 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1998.



*Leif Ziegler Simonsen*



*Henning Høgh Thomsen*



*Gerner Lassesen*

Henning Høgh Thomsen, smed, blev ansat den 26. februar 1974 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1999.

Gerner Lassesen, adm. direktør, blev ansat den 16. april 1974 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1999.

Allan Hansen, murer, blev ansat den 20. august 1974 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1999.



*Allan Hansen*



*Torben O. Christiansen*



*Paul Eric Sønderskov*

Torben Ove Christiansen, murer, blev ansat den 15. oktober 1974 og kunne fejre 25 års jubilæum i 1999.

Paul Eric Sønderskov, murerformand, blev ansat den 21. januar 1975 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2000.

Ivar Serritzlew, civilingeniør, blev ansat den 26. januar 1975 og kunne 25 års jubilæum i 2000.



*Ivar Serritzlew*



*Leif Becker Jensen*



*Bjørn Nielsen*

Leif Becker Jensen, murer, blev ansat den 26. januar 1976 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2001.

Bjørn Nielsen, fuldmægtig, blev ansat den 1. juni 1976 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2001.

Thorbjørn Mortensen, smed, blev ansat den 23. august 1977 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2002.



*Thorbjørn Mortensen*



*Jens Kornerup*

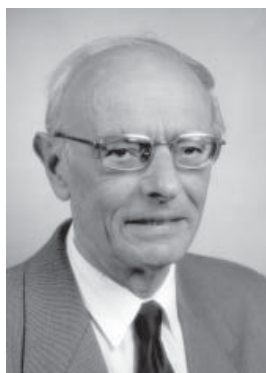


*Mogens Juul Sørensen*

Jens Kornerup, direktør, blev ansat den 1. november 1977 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2002.

Mogens Juul Sørensen, tilbudschef, blev ansat den 5. december 1977 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2002.

Hans Tritter, smed, blev ansat den 2. maj 1978 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2003.



*Hans Tritter*



*Jørgen Bendtsen*



*Anne Tinghus*

Jørgen Bendtsen, murermester, blev ansat den 15. august 1978 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2003.

Anne Tinghus, debitorbogholder, blev ansat den 18. september 1978 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2003.

Salamon Messaoud, smed, blev ansat 24. oktober den 1978 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2003.



*Salamon Messaoud*



*Peter Olsen*



*Steen Mølholm Jensen*

Peter Olsen, smed, blev ansat den 30. januar 1979 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2004.

Steen Mølholm Jensen, arbejdsmand, blev ansat den 7. januar 1980 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2005.

Niels Jørgen Bertelsen, chauffør, blev ansat den 1. april 1980 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2005.



*Niels Jørgen Bertelsen*



*Villy H. Hansen*



*Yvonne Schultz*

Villy H. Hansen, murerarbejdsmand, blev ansat den 2. juni 1981 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2006.

Yvonne Schultz, bogholderiassistent, blev ansat den 30. juni 1981 og kunne fejre 25 års jubilæum i 2006.



*Ved Bent Albin Bangs 40 års jubilæumsfest den 3. marts 2006 blev der taget et billede af de deltagende jubilarer.*





# Udvalgte byggeopgaver 1908 - 2006

## Einar Kornerup

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
1908		Aldersro Kirke
1909	Amagerfælled Skole	Rigshospitalets børneafdeling
1910		Holmen, Torpedobådsmagasin
1911	Grøndalsvængets Skole	Høveltelejren, Maskinhus
1912	Sundpark Skole	Avedørelejren, Kasernebygning Lejren ved Søndersø, Værløse, Kasernebyggn. Jernbaneskolen, Hellerup
1915		
1916		
1917		Lutherkirken
1919	Alsgades Skole	

## J.P. Arnung & E. Kornerup

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
1921	Vognmandsmarkens Skole (nu del af Kildevældssk.)	
1922		Filipskirken
1923		Frimurerlogen, Blegdamsvej
1924	Brønshøj Skole	
1926		Sølvgades Kaserne (ombygning for DSB)

<b>År</b>	<b>Boligbyggeri</b>	<b>Erhvervsbyggeri</b>
-----------	---------------------	------------------------

1908

1909

1910

1911 Mariendalsvej 34, Lærerindernes Hus (toiletter)

1912

1915

Houlbergs Pøsefabrik

1916

Søborgs Chokoladefabrik

1917

Sukkerraffinaderiet, Valby

1919 C. F. Richs Vej 66 (villa til egen bolig)

<b>År</b>	<b>Boligbyggeri</b>	<b>Erhvervsbyggeri</b>
-----------	---------------------	------------------------

1921

1922

1923

1924

# Einar Kornerup

<b>År</b>	<b>Undervisningsinstitutioner</b>	<b>Andre offentlige bygninger m.v.</b>
1928		
1929		Nationalmuseet, Stormgadefløjen m.v.
1930		
1933		
1934		H.C. Ørstedsværket, turbinehal
1935		Bethlehemskirken
1936		
1937		Frederiksberg Bibliotek, Stationsvej
1939	Skolen på Sønderjyllands Allé	Damsøbadet, svømmehal, Sønderjyllands Allé
1942		Frederiksberg Rådhus
1949	Korsager Skole	
1954		Øresundshospital (ombygning) Sundby Hospital (tilbygning)
1956		
1957		Helleruplund Kirke
1958		Rigshospitalet (ombygning)
1959		

<b>År</b>	<b>Boligbyggeri</b>	<b>Erhvervsbyggeri</b>
<b>1928</b>	Guldbergsgade/Sjællandsgade	
<b>1929</b>		Telefoncentral TAGA, Stefansgade/Søllerødg.
<b>1930</b>	Sdr. Fasanvej 93 (i eget regi)	
<b>1933</b>	Cæciliavej 7 (i eget regi)	
<b>1934</b>	Cæciliavej 5 (i eget regi) Gadekærvej 31-33 (i eget regi)	
<b>1935</b>		
<b>1936</b>	Lauravej 16-26 (i eget regi)	
<b>1937</b>		
<b>1939</b>		
<b>1942</b>		
<b>1949</b>		
<b>1954</b>	Uppsalahus, Frb. (konsortium) Bellahøj (3 højhuse i samarb. C. T. Winkel A/S)	
<b>1956</b>		F.L. Smidth, kontorbygn. (murerarbejde) Phillips, kontor- og lagerbygn., Strandlodsv. Seidelin, fabrik, Lersø Park Allé
<b>1957</b>	Bærumhus, Frb. (konsortium)	
<b>1958</b>		Aller, trykkerihal, Vigerslev Allé Cementfabrik, Karlstrup (murerarbejde) Sukkerfabrikkerne, kontorbygning
<b>1959</b>		Bikuben, Silkegade (ombygning)

## Einar Kornerup - fortsat

<b>År</b>	<b>Undervisningsinstitutioner</b>	<b>Andre offentlige bygninger m.v.</b>
1960		Diakonissestiftelsen (om- og tilbygninger)
1961		Lillemosegård, Buddingevej
1962		Sundby Hospital, røntgenklinik H.C. Ørstedsværket, ny turbinehal

**År Boligbyggeri****Erhvervsbyggeri**

---

**1960** Havnefjord I, Frb. (konsortium)  
Havnevej, Roskilde (i eget regi)  
Bellevue Bugt, Strandvejen  
Prinsessegade, "Hjem"

6 tankstationer for Gulf Oil  
Kontor- og værkstedsbygn., PBV 18

**1961** Lauravej 14 (i eget regi)  
Gadekærvej 17-29 (i eget regi)

**1962** Stolpegårdsvej (Francks Legat)

Holger Nielsen, kontorbygn. og fabrik,  
Lorilleux, kontorbygn. og fabrik, Skovlunde  
Kodak, kontorbygn. og fabrik, Roskildevej, Albl.

# Einar Kornerup A/S

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
1963		Svanemølleværket, dieselstation Vangede Børnehospital, Sognevej
1964		
1965		John F. Kennedy Instituttet, Albertslund
1966		Beskyttet værksted, Vallensbæk Beskyttet værksted, Næstved
1967		
1968	Ulandshøjskolen, Kongevejen, Holte	Kbh. og Omegns Sygehjem, Ordrupvej
1969		
1970		Gentofte Svømmehal, flisearbejde
1971	Tjørnehøjskolen, Brøndby Kommune Læringseskole, Tæbyvej, Rødovre	Stensholt Vandværk, Hillerød



År	Boligbyggeri	Erhvervsbyggeri
1963		Rannie, kontorbygn. og fabrik, Roholmsv., Albl. A&O Johansen, lagerbygn., Rørvang, Albl. Kbh. Frugtauktioner, kontor- og lagerbygn., Valby Hempel, lagerbygn., Frihavnen
1964	Normarkshave, Vallensbæk (konsort.)	Kodak, laboratoriebygn., Roskildevej, Albl. Dansk Leca, kontorbygn. og fabrik, Glostrup
1965	Ryethave, Lille Værlose (konsortium)	Handelsbanken, Kgs. Nytorv (ombygning)
1966	Vesterbrogade/Matthæusgade	
1967		Novo, Frederiksberg (facader)
1968		Carlsberg, "Lagerkælder" (murerarbejde) A&O Johansen, kontorbygn., Rørvang, Albl. Snedkerm.Træ-og Finer, lagerb., Ejby Industriv. Gyproc, Kalundborg (facader)
1969	Søvang Allé 1-5 (konsortium)	Novo, Kalundborg (facader og tag) Amager Travelselskab, AT-Hallen
1970	Hvidovrevej (i eget regi) Havnefjord II (konsortium) Kagsgården, KAB, Herlev	S & W, kontor- og lagerbygn., Albertslund Kemp & Lauritzen, kontorbygn., Albertslund Centralpostbygningen ("Danmarks største vindue")
1971	Sundby Ungdomsgård	Kodak, lagerbygn., Roskildevej, Albertslund Kontorbygning, Nansensgade

## Einar Kornerup A/S - fortsat

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
1972		Plekehjemmet Søndervang, Nylandsvej Diakonissestiftelsen, røntgenafd. m.m. Hellebæk Vandværk, Helsingør
1973	Holmegårdskolen, Karlebo	Nyrup Vandværk
1974		
1975		Materielgård, Høvedstensvej, Hvidovre
1976	Egedalsskolen, Kokkedal	Solbakken Vandværk, Helsingør
1977	Anneksskolen i Ejby, Glostrup	Vandtårn, Klostermosevej, Helsingør Østerbro Posthus, Østre Allé (tilbygning)
1978	Amtsgymnasiet i Roskilde (tilbygning.)	Marmorbroens restaurering Endrup Vandværk
1979		Hvidovre Rådhus
1980	Søndervangsskolen, Glostrup Skt. Petri Skole, Lars Lejsstræde (tilbygning.)	

<b>År</b>	<b>Boligbyggeri</b>	<b>Erhvervsbyggeri</b>
<b>1972</b>		Hotel og kollegium, Brydes Allé 21
<b>1973</b>	Majsmarken, Solrød	Storno, kontor- og lagerbygn., Brøndby
<b>1974</b>	Jersie Strand, Solrød	Svend Christensen, værkstedsbygn., Valby
<b>1975</b>	Møllevænget 5-19, Allerød (plastvinduer) Kantorparken (plastvinduer)	Thrige Teknik, kontor- og lager, Vallensbækv. BMW, kontor- og værkstedsbygn., Vallensbækv. Dansk Arbejdsgiverfor., tilbygn., V.Voldg. (facade)
<b>1976</b>	Hvidovreparken (plastvinduer)	Amaliegade 13, 15 og 17 (ombygning) Cityarkaden (Crome & Goldschmidt), Østerg. Harstad Sygehus, Norge (facader) 3 kølehuse, Irak (stålkonstruktion, tag og facader)
<b>1977</b>		Kronprinsesseg. 44-46E (renov. i eget regi)
<b>1978</b>	Blegdamsvej 118-120 (konsortium)	Skan.Tobak, lagerbygn., Tobaksv, Gladsaxe Sparekassernes Datacentral, Borupvang (facade)
<b>1979</b>		Svejsecentralen, ny fløj, Midtager, Brøndby
<b>1980</b>	Lufthavnsparke, Nordmarksvej Knabrostræde 22-24 (renovering)	Paul Bergsøe & Søn, lagerbygn., Glostrup Industriens Hus, Rådhuspl. (facader)

## Einar Kornerup A/S - fortsat

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
1981		
1982	Søgårdsskolen, Gent., (til- og ombygning.)	Zoo, nyt menneskeabebur (stål- og alu.)
1983	Bordings Friskole, ny gymmastiksal	HT-busanlæg, Ballerup (overbygningsent.) Københavns Lufthavn, Finger C (facader)
1984	Høfdingsvej 32, Tekn.skole (ombygning.) Albertslund Amts Gym. (om- og tilbygning.)	Brøndby Strand Kirke Helsingør Posthus (ombygning)
1985	Skolen ved Maglemosen (til- og ombygning.)	Idrætshal, Ugandavej, Tårnby Håndværkerhaven, behandlingsbygning
1986		
1987	Rigshospitalet, Tagensvej (ombygning)	Universitetsbiblioteket, nyt bogtårn Socialcenter, Vasbygade

År	Boligbyggeri	Erhvervsbyggeri
1981	Prinsessegade/Sofiegade, "Hjem"	
1982	Holbergsgade 18-20 (byfornyelse) Harsdoffsvej 16 Lillekær, højhus (betonreparationer) Sorgenfrivang, højhuse (betonrenovering) Rydsletten (plastvinduer) Ålandsgade m.fl. (plastvinduer)	Carlsberg, tappehal H (murerarbejde) Håndværkerhus, Meinungsgade 6-8 (ombygning.) Gutenberghus, Gothersgade 55 (renov.) Bredgade 23, (kontorombygning i eget regi) Frysehus, Rusland (lev. af stålkonst., tag og fac.)
1983	Tordenskjoldsgade 26-28 (byfornyelse) Holbergsgade 15 (byfornyelse) Høje Gladsaxe (betonrenovering) Domus Vista (betonrenovering)	Nørregade 41 (kontorombygning i eget regi) Frysehus, Senegal (stålkonst., tag og fac.)
1984	Gartnergade 9 A-E (byfornyelse) Thorsgade 3-13 (byfornyelse)	Nørregade 34 (kontorombygning i eget regi)
1985	Nørrebrogade 34 (byfornyelse) Brønshøjvej, FSB (tagudskiftning)	Nørregade 28/Fiolstr. 17 (ombygning i eget regi) Glostrup Politigård (aluvinduer og døre)
1986	Egegade 10-12 (byfornyelse) Venskabshusene (plastvinduer)	P. Axt & Co., kontor- og lagerbygning, PBV 8 Thorengård, kontor- og lagerbygning, PBV 6
1987	Havnegade 45-57 (byfornyelse) Nørre Farimagsgade 44-52 (byfornyelse) Østbanegade 175-177 (plastvinduer)	G.E.C. Gad, centrallager, Jernholmen ECK-Gruppen, kontor- og lagerbygning, Jernh. PBS, Lautrupbjerg (facader) Baltica, nyt hovedsæde, Klausdalsbrov. (vind.)

## Einar Kornerup A/S - fortsat

<b>År</b>	<b>Undervisningsinstitutioner</b>	<b>Andre offentlige bygninger m.v.</b>
<b>1988</b>		Amtsgården, Glostrup (murerarb.)
<b>1989</b>	Snedkerfagskolen, Tæbyvej, Rødovre	
<b>1990</b>		Nationalmuseet, glastag over Løvegården
<b>1991</b>		Expo 92, Sevilla (facader) Beijing, Kina, Danida-projekt (døre og vind.)
<b>1992</b>		Kræftens Bekæmpelse, Strandblv. (ombyggn.) Parken, den gamle tribune (betonrenovering)

**År**    **Boligbyggeri****Erhvervsbyggeri**

---

<b>1988</b>	Nørrebrogade 49 A-E (byfornyelse) Sølvgade 2-4/Adelgade 55 (byfornyelse) Ovengaden Neden Vandet 41 (byforny.) Slettegården, FSB (plastvinduer) Gamborgsvej 2-14 (plastvinduer)	ELFO, kontorbygn., Paul Bergsøes Vej, Glost. SDS, St. Kongensgade 1-3 (ombyg. til kont.) Scala, forlystelsescenter, Axeltorv (ombyg.)
<b>1989</b>	Prinsessegade 22 (byfornyelse) Bådsmannsstræde 8 (byfornyelse) Dannebrogsgade 15 (byfornyelse) Degnegården, FSB (plastvinduer)	Hotel Scandic, Roskildevej 550, Brøndby Danisco, Langebrogade (kontorombyg.) Gutenberghus, Vognmagergade (kontorombyg.) Skandinavisk Tobak, Jydekrogen (tilbyg.)
<b>1990</b>	Asylvej 1, Glostrup (ældreboliger) Griffenfeldsgade 54 (byfornyelse) Saxogade 4 (byfornyelse) Valhøjparken (plastvinduer)	Berl.Tidende, nyt annoncecenter, Sværteg. Hotel København, Vesterbrog. 41 (nyindretn.) Grøns Pakhus, Holmens Kanal 7 (reovering) Pilestræde 53-63 (i eget regi)
<b>1991</b>	Møllegade 2 (byfornyelse) Dr. Primés Vej 12 (ombyg. til ældreboliger) Gernersgade 45 (byfornyelse) Rødager Allé 93-121 (plastvinduer)	Carl Bro, kontorbygn., Granskoven, Glost. Hotel Europa, Colbjørnsensgade 6 (nyindretning) Gutenberghus (kontorombygninger)
<b>1992</b>	Ådalsparken, Hørsholm (betonrenovering) Solkær, Brøndby (facaderenovering) Brøndby Nord, højhuse (betonrenovering) Cort Adlers Gade 5-7 (byfornyelse) Glostrup Vestergård (plastvinduer) Holstebrogade (plastvinduer)	Kgl. Brand, Frederiksborggade (aluvinduer)

## Einar Kornerup A/S - fortsat

<b>År</b>	<b>Undervisningsinstitutioner</b>	<b>Andre offentlige bygninger m.v.</b>
<b>1993</b>		Den Kgl. Danske Ambassade, Riga, Letland (ombygning)
<b>1994</b>		EU's Miljøagentur, Kgs.Nytorv (ombyggn.) Københavns Lufthavn, Finger A (facader)
<b>1995</b>		Chr.borg, Sdr. Ridebaneanlæg (restaurering) Hovedbanegården (facaderenovering) Østervang, Fr.berg (ombyggn. til ældreboliger)

---



År	Boligbyggeri	Erhvervsbyggeri
1993	<p>Annasvej 4A, Hellerup</p> <p>Godthåbsvej/Adilsvej (byfornyelse)</p> <p>Rymarksvej, FSB (433 altanlukninger)</p> <p>Spindestræde, Ishøj (646 badeværelser)</p> <p>Ryparken (plastvinduer)</p>	<p>Novo, kursuscent., Hvidøre Slot (om- og tilbygn.)</p> <p>Novo, fabrik, Hillerød (stålkonstruktioner)</p>
1994	<p>Concordiaparken, Nærum</p> <p>Nærumport, Nærum (ældreboliger)</p> <p>Kildevældets Allé, Glostrup (ældreboliger)</p> <p>Glentevej, Glostrup (plastvinduer)</p> <p>Folehaven (740 nye altaner)</p>	
1995	<p>Vejlegårdsparken, Vallensbæk (betonrenov.)</p> <p>Benzonsvej 38-44 (byfornyelse)</p> <p>Skoleparken, Gladsaxe (nye altaner)</p> <p>Lundtoftegade (752 badeværelser)</p> <p>Bøgehegnet (132 badeværelser)</p>	

# Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
1996	Dyssegårdsskolen (om- og tilbygn.)	Chr.borg Slotskirke, nyt naturstengulv VEGA, ny administrationsbygning
1997	Snedkerfagskolen, Tæbyvej (tilbygning)	Diakonissestiftelsen, hospice (om- og tilbygn.) Rigshospitalet (ombygning)
1998	Ballerup Seminarium (om- og tilbygn.)	Gildhøjhjemmet, Brøndby (om- og tilbygn.)
1999		Ndr. Fasanvej, ny 50/10 kv transformatorst. Vandeksperimentarium, Roskildevej, Kbh. Vand
2000		Rundskuedagens Plejehjem (ombygning) Ordruplund, Hyldegårds Tværvej (ombygning)
2001	Tjørnegårdsskolen, Gent. (om- og tilbygn.) Utterslev Skole, Kbh. NV	Sct. Olai Kirke, Helsingør (indv. restaurering)
2002	Maglegårdshallen, Gentofte	Kildeskovshallen, Gentofte, nyt 50 m bassin Plejecentret Christians Have, Solrød Svanemøllens Kaserne, ny auditoriebygning Østerled, Korsgårdsvej, Gent. (om- og tilbygn.)

År	Boligbyggeri	Erhvervsbyggeri
1996	Frisersvej, Charlottenlund (eget regi) Lundtofteparken (tagboliger og facaderenovering) Sorgenfrivang, 2 højhuse (facaderenov.)	FOA, Godthåbsvej 15, Frb. (om- og tilbygn.) Lundbeck, Ottiliavej (ombygning.)
1997	Lundtoftegårdsvej 5-11 (facaderenov.) Gråstensgade 4-6 (byfornyelse) Eskildsgade 50-54 (byfornyelse) Stampesgade 7 (byfornyelse) Bispeparken, Fr.borgv. (tag- og facaderenovering)	Hotel Scandinavia (renov. af badeværelser) Løvens Kemiske Fabrik, Ballerup (apteringsarb.)
1998	Ejgårdsvvej/Lindegårdsvej, Charlottenl. Måløv Park (facade- og badeværelses- renovering)	NESA, adm.bygning og koblingsst., Budd. Sv. Christensen, autocenter, Ellebjergv. Valby
1999	Store Hus, Avedøre (renov. af 430 badev.) Gormsgade 6-10 (byfornyelse) Louis Pios Gade, AKB (byfornyelse)	Imperialbygningen (facaderenovering) Hotel Royal (renovering af badeværelser)
2000	Svanemøllegården (tagrenovering) Brandholms Allé, Rødovre (altaner) Coldbjørnsensgade 4 (byfornyelse)	Klampenborg Galopbane, ny tribune Studivestgade 5-11 (ombygning i eget regi) Luxø, kontor- og lagerbygning, Ballerup
2001	Istedgade 66-84 (byfornyelse)	Bellevue Teatret (restaurering og ombygning.)
2002	C.T. Barfoedsgade 2-10, Frb. (byforny.) Nørrebrogade 50-52 (byfornyelse)	

# Entreprenørfirmaet Einar Kornerup A/S - fortsat

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
2003	Heibergskolen, Kbh. Ø. (om- og tilbygn.) DTU, Bygn.208, Lyngby	Gl. Holte Kirke, ny mødesal Dyssegård Kirke (facaderenovering)
2004	Vesterbro Ungdomsgård (tilbygning) Valby Skole (ombygn. af tidligere porcelænsfabr.)	Rosenborg, Det Tredje Skatkammer
2005		Vanløse Bibliotek og Kulturhus (ombygning) Forsvaret, Lautrupbjerg 1-5, (ombygning)
2006		Forsvaret, Lautrupbjerg 1-5, (nybygning) Landbohøjskolen, Højbakkegårds Allé, Tåstrup

**År Boligbyggeri****Erhvervsbyggeri**

---

- 2003** Remisevænget, Kbh. (ombygning)  
P. Knudsens Gade, AKB (byfornyelse)  
Ålandsgade 19-41 (altaner og facaderenov.)  
Vejleåparken, Ishøj (tagboliger og badeværelser)
- 2004** Lisbjergvej, "Nyt boligkvarter", Rødovre Terma Elektronik, Vasekær 10-12 (ombygn.)  
Wilkensvej 36 m.fl. (byfornyelse)  
Vejlesøparken, Holte (betonrenovering)
- 2005** Slotsherrensvej 221-223, ungd.boliger Arresødalsvej 98-100 (indretn. af hospice)  
Rentemestervej 19 (erhverv til boliger) Thoravej 2, P-hus  
Østergården, Ishøj (renov./tagboliger) Den Britiske Ambassade (om- og tilbygn.)
- 2006** Halmtorvet 29 (erhverv til boliger) Peugeot Danmark, Hovedvejen 1, Glostrup  
Monk Automobiler, Gl. Køge Landevej 127  
LPFS Foreningshus, Dortheavej 37, Kbh.
-

## EK-Viktorias A/S

<b>År</b>	<b>Undervisningsinstitutioner</b>	<b>Andre offentlige bygninger m.v.</b>
<b>1996</b>		Rådhuspladsens Infocenter (facader) ØK's gamle hovedkvt., glastag over gården
<b>1997</b>	Ålborg Tekn. Gymnasium (glastag og fac.)	Lufthavnen, Finger D (facader)
<b>1998</b>		Vestforbrænding, Glostrup (facader) Tårnby Station, Kastrup (facader)
<b>1999</b>	Gymnastikhøjskolen, Universitetsp. (fac.)	CMC, Metroen, Ørestaden (facader m.v.)
<b>2000</b>	Fysikcentrum, Stockholm (lev. af facader)	Seruminstituttet (facader)
<b>2001</b>		Hillerød Bibliotek (facader) Keflavik Lufthavn, Island (facader m.v.)
<b>2002</b>	KUA, Njalsgade (facader)	Billund Lufthavn (facader m.v.)
<b>2003</b>		Svømmehal, Nuuk, Grønland (facader m.v.) DR-Byen, Segment 1 (facader og ovenlys)
<b>2004</b>	Valby Skole (facader, stålkonst. m.v.)	DR-Byen, koncertsal (lydvinduer, facade m.v.)
<b>2005</b>	Biocenter, Universitetsparken (fac. m.v.)	DR-Byen, Den Indre Gade (stål, tag og fac.) Esbjerg Rådhus (glastag i atriumgård)
<b>2006</b>		Nyt Skuespilhus, Kbh. (facader og ovenlys)

<b>År</b>	<b>Boligbyggeri</b>	<b>Erhvervsbyggeri</b>
<b>1996</b>	Thorsgården, Tåstrup (altantårne)	Frederiksbergcentret (facader) Arkitekternes Hus, Strandg. (stålkonst. og fac.)
<b>1997</b>		Novo, Hillerød (facader)
<b>1998</b>		Nykredit Data, Ålborg (facader) Unibank, Christiansbro, Kbh. (solafskærmn.)
<b>1999</b>		Fisketorvet Shopping Center, Kbh. (glastag) Imperialbygningen, Kbh. (vinduesudskiftn.) Sagahus, Vesterbrog. (glastag og facader)
<b>2000</b>		Kontorhuse, Christiansbro (facader og solafskærmning)
<b>2001</b>		Ferring, Ørestaden (facader) Tuborg Havnevej 10, Hellerup (facader)
<b>2002</b>	Hans Knudsens Pl. (altanlukninger) Hastrupparken, Køge (facadepartier)	Novo, MS FAC2, Hillerød (facader) Lautrupparken, Ballerup (alufacader)
<b>2003</b>		Fields, Arne Jacobsens Allé (fac./glastage) Kontorhus, KLP, Arne Jacobsens Allé (fac.) Sampension, Tuborg Havnevej (facader) PWC, Strandvejen, Hellerup (facader) Bruuns Galleri, højhuset (facader)
<b>2004</b>	Frøsiloen, Islands Brygge (facader)	DFDS Færgeterminal, Kbh. (fac. og solaf.) Nørre Voldgade 68 (vinduesudskiftning)
<b>2005</b>	Engdiget, Rødovre (altanlukninger)	
<b>2006</b>	Porthuset, Ørestaden (facader) Vesterfælledvej 77 m.fl. (altanlukninger)	Royal Golfcenter, Kbh.S (stål og fac. m.v.) Nyropsgade 18, Arne J.-Huset (facadeudsk.)

# Einar Kornerup Jylland A/S

År	Undervisningsinstitutioner	Andre offentlige bygninger m.v.
1989		
1990		Børnehave, Spjældstrup
1991		Ferskvandscentret, Silkeborg (nyindretning)
1992		
1993		Den Danske Sømandskirke, Hamburg (ombygning.)
1994		Boeslum Rensningsanlæg, Ebeltoft (betonarb.) Ferskvandscentret, Silkeborg, nybygning Århus Teater (tagrenovering m.m.) Randers Station, DSB, gangtunnel
1995	Handelshøjskolen, Århus, nybygning. (tømrer)	Randers Regnskov, Randers Musikkonservatoriet, Århus, nybygning. (murerarb.)
1996		Kulturhuset, Randers (ombygning og ny kld.)
1997		Kunstcenter, Silkeborg Bad (til- og ombygning) Børneinstitution, Slyngborggade, Randers



<b>År</b>	<b>Boligbyggeri</b>	<b>Erhvervsbyggeri</b>
<b>1989</b>	Andelsboligforening, Viborg (20 boliger) Andelsboligforening, Århus (24 boliger) Danmarksgade, Randers (byfornyelse)	
<b>1990</b>	Østergade 4-8 (byfornyelse)	Gjetterman & Nielsen, produkt.hal, Randers
<b>1991</b>		Butikscenter, Ryumgård Blohm & Voss, lærlingecenter, Hamburg (murerarb.)
<b>1992</b>	Håndværkervej, Silkeborg (rækkehuse)	Produktionshal, Tronholmen, Randers Kupferelektrolyse, Hamburg (murerarbejde)
<b>1993</b>		
<b>1994</b>	Gross Glienicke, Tyskland (murer-, tømrer- og snedkerarbejder)	Kontorhus, Rådhusstorvet 3, Århus (renovering)
<b>1995</b>	Riisvangen, Århus (udv. renovering 140 boliger)	Danisco Pack, produktionshal, Randers
<b>1996</b>	Skovbakken, Århus (udv. renov. af 46 db.huse)	Peugeot, bilcenter, Fausing NeoPac, produktionshal, Randers
<b>1997</b>	Veriparken, Århus (facderenovering) Frederiksbjerg, Århus (nye køkkener/ badev.) Skovvangsparken (tagrenovering)	Lanng's Emballage, produktionshal, Randers Magasin, Århus (renovering og ombyggn.)

# Einar Kornerup Jylland A/S - fortsat

<b>År</b>	<b>Undervisningsinstitutioner</b>	<b>Andre offentlige bygninger m.v.</b>
<b>1998</b>		Silkeborg Kirke (udv. renov. af kirketårn)
<b>1999</b>	C. la Cours Skole, Randers (om- og tilbygn.)	
<b>2000</b>	Buskelundsskolen, Silkeborg, etape I Egmonthøjskolen, Hou (om- og tilbygn.)	
<b>2001</b>		Bethesta, Århus, nyt børnehus
<b>2002</b>	Hornbæk Skole, Randers Buskelundsskolen, Silkeborg, etape II Århus Tekn. Skole, nybyggn. (tømrer)	Remstruplund Plejehj., Silkebg. (om- og tilbygn.) Nordvestbadet, Silkeborg (tagudskiftning)
<b>2003</b>	Tilst Skole, Århus (ombyggn. og renovering)	Svaleparken, Assentoft, ældreboliger
<b>2004</b>	Jysk Pædagog Sem., Århus, tilbygning Sabro Skole, Århus (om- og tilbygn.) Låsby Skole, Ry (om- og tilbygn.) Skåde Skole, Århus (om- og tilbygn.)	
<b>2005</b>	Risskov Skole, Århus (om- og tilbygn.) Søndervangsskolen, Århus (renovering) Teknisk Skole, Silkeborg (om- og tilbygn.)	Viby Idrætshal, Århus
<b>2006</b>	Sødalsskolen, Århus (om- og tilbygn.) Buskelundsskolen, Silkeborg, etape III	Plejehemmet Sct. Olaf, Århus Kometen, Lystrup, børneinst. (om- og tilbygn.) Gødvad Plejecenter, Silkeborg

<b>År</b>	<b>Boligbyggeri</b>	<b>Erhvervsbyggeri</b>
<b>1998</b>	Gunnildslund, Silkeborg (47 boliger)	HK, Park Allé, Århus (renov. og ombygning.)
<b>1999</b>	Trillegården I og II, Århus (byfornyelse)	
<b>2000</b>	Teglgården, Århus (badeværelserenov.)	
<b>2001</b>		Danske Trælast, kontorbygning, Århus (murerarbejde)
<b>2002</b>	Ringgården, Århus (tagrenovering og skalmur)	
<b>2003</b>		Energi Randers, kontorbygning (tømmer)
<b>2004</b>		Kontorbygning, Banegårdplads, Århus (råhusarbejde)
<b>2005</b>	Ringgården, Århus (byfornyelse og tagboliger)	
<b>2006</b>		Saab-Citröen, bilcenter, Århus (om- og tilbygning)

Einar Kornerup A/S er en af de få danske byggevirksomheder, der har overlevet i 100 år. Stiftet i 1907 har firmaet gennem hele det 20. århundrede medvirket til opbygningen af det moderne Danmark og den danske velfærdsstat. Ikke mindst i anden halvdel af århundredet gennemlevede firmaet og den øvrige byggebranche en turbulent udvikling med op- og nedture fremkaldt af økonomiske konjunkturudsving og politiske indgreb. Mange byggevirksomheder er gennem årene bukket under, men Einar Kornerup A/S har formået at overleve, selvom firmaet ligesom alle andre mærkede konsekvenserne af konjunkturudsvingene og skiftende regerings regulering af byggebranchen med byggestop som det ultimative indgreb. Og firmaet har ikke kun formået at overleve, men også at gennemføre en langsigtet kontrolleret vækst, der op til 100-års jubilæet er øget betydeligt – samtidig med at rentabiliteten er bevaret og de seneste år endog forøget.

Spørgsmålet er, hvordan det har kunnet lade sig gøre? Hvorfor og under hvilke omstændigheder har Einar Kornerup A/S overlevet, og hvorledes har virksomheden sat sit præg på det Danmark, vi kender i dag? Disse spørgsmål er søgt besvaret i bogen.